ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday by
The Little Russian Nat'l Union
of America
at
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year ..... $2.00 | To EUROPE:
half year ..... 1.00 | per year $2.50
single copy .. .05 | half year ... 1.25

СВОБОДА

ЗАПОЖ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить кождого четверга
видає
„РУСКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік .... $2.00 | До Европи:
на пів року 1.00 | на рік $2.50
поод. число .05 | на пів року 1.25

УРЯДОВИЙ ОРГАН Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE L. R. NAT'L UNION OF AMERICA

РІК XXII. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 28-го мая 1914. Ч. 22. VOL. XXII. Jersey City, N. J., Thursday, May 28, 1914. N. 22.

ПРО НУЖДУ В ГАЛИЧИНІ.

Президент українського кравого товариства господарського „Сільський Господар" професор Роман Залозецький видав книжочку п. з. „Елементарні катастрофи і ратункова акція". В тій книжочці представляє п. Залозецький стан теперішної нужди серед наших братів селян в Галичині. Положенє нашого народу — пише п. Залозецький — є крайно розпучливе. Хто бачив цілий образ того лихоліття в осени, тому серце кровавило ся над долею бідного народу. Рільні плодя знищені зовсім, недостача поживи для народа і збіжа на засів та корму для худоби на цілий рік, брак зарібку дома і трудности в шуканю зарібку заграницею, де також попит за робітником ослаб, брак гроша всюди і спинене кредиту з тої причини — се загальний образ „чорного року", в якім виступають найгірші мари людскости: голод, недуга, розпука, а навіть голодова смерть. Товариство „Сільський Господар", признаючи вагу докладних виказів шкід для успішного переведеня ратункової акції, рішило ще тоді, як безнастанні дощі і слоти віщували загальний неврожай, перевести виказ шкід, заподіяних по наших громадах. В тій цїли зладжено формулярі для виказів шкід, уложених дуже подрібно до виповненя поодинокими потерпівшими господарами і розіслано їх до всіх Філій, Кружків, до урядів громадських, парохіяльних або визначних людий на провінції. З присланих матеріялів, обмежених через ріжні недокладности, доходимо — пише дальше проф. Залозецький — до далеко гірших висновків ніж урядові обчисленя. Не помилимо ся, коли подані урядово цифри шкід подвоїмо й пілу страту, яку край потерпів через катастрофи, **приймемо на 600 міліонів.**

Справдї страшні числа!

Подумати тільки: край так бідний і винищений як Галичина — потерпів страти в однім році на більше ніж пів міліярда корон (120 міліонів долярів), то значить, що з його маєтку убуло стільки вартости. Як розложимо сю величезну страту рільництва на число рільничої людности (яку почислити можна в краю на 6 міліонів), то випровадимо, що на голову сільського населеня випадає 100 корон страти. Иншими словами: кождий мешканець села збіднів через рік о 100 корон, пересічна сїльська родина зложена з 5 голов стратила або збідніла на 500 корон. Треба кількох літ урожайних, доброї господарки, доброї торговлї для худоби і рільничих плодів, треба би доброї заробітної плати і загального запотребованя працї, щоб відробити сю втрату і довести рільниче господарство в краю до сего стану, який воно мало перед злощасним 1913. роком.

З уваги на таке розпучливе теперішне положенє селян в Галичині, а особливо руських, поміч правительства є рішучо невистарчаюча; на самопоміч серед таких прикрих обставин нарід також не може спромогти ся, тому то кожда поміч споза краю — чи се присилають кревні для родини чи загал наших переселенців складає ся для своїх братів — приходить яко велике добро для найбіднїйших хлопців по селах, де вже заглядає голодова смерть.

З ТИЖНЯ.

До Злучених Держав прибуває щораз більше збідованих втікачів з Мексика, а їх нужда пригадує на невиносимий стан чужинців, замешкалих у полудневій републиці. — Мирові посередники розпочали своє засїданє в Найєґара Фолс. Міністер Наон з републики Арґентина і міністер Суарез із Чіле є головними провідниками в мирових переговорах. Августин Родриґез, висланник мексиканського президента Гуерти, заступає інтереси диктатора. — Полковник Теодор Рузвелт прибув домів із Полудневої Америки і вневняє, що може доказати, що він відкрив ріку. — Жовніри Злучених Держав у Вера Круз викопали тунелї або підкопи до неприятельських шанців і можуть там входити та виходити без нїякої небезпеки з огляду на кулї Мексиканців.

ДЕЯКІ КОНВЕНЦІЙНІ УХВАЛИ „СОЕДИНЕНІЯ".

НАРАДИ ДЕЛЄҐАТІВ ПЕРЕТЯГНУЛИ СЯ ПОЗА НЕДІЛЮ.

Теперішня конвенція „Соединенія" мала скінчити ся в протягу одного тижня, але не скінчила ся. Доси відомі нам осьтакі важнійші справи:

Редактора Жатковича і його зятя Еґрецького, бувшого фінансового секретаря „Соединенія", виключено з конвенційної галї, бо оба не мали нїякого права брати участь у конвенційних нарадах. Тэтаєама доля стрінула кількох схизматицьких делеґатів. Епископови Ортинському і його вірним духовникам сказали делеґати, щоби собі пильнували своїх церков, а до „Соединенія" аби не мішали ся. Ухвалили заложити собі свій власний сиротинець коштом 50 тисяч долярів. Знесено в статуті сей параґраф, на підставі якого до „Соединенія" не вільно було приймати Українців і радикалів... Знесено уряд директора друкарнї (на тім становищи був завсїди сьвященик), а на його місце установлено уряд завідателя з платнею 75 дол. на місяць. Завідателем має бути сьвітський чоловік. Предсїдателем вибрано поновно п. Рупина, духовним управителем о. Дзубая, а редактором „Вѣстника" став дякоучитель п. Ганчин.

Тут ще замічаємо, що „покривджений" конвенцією п. Еґрецький запізвав до суду предсїдателя мирового суду п. Юґаса о відшкодованє в сумі 25 тисяч долярів і сей мусів зложити поруку в квоті 1000 долярів.

Як видно, то в мертвім доси „Соединенію" повіяло якимсь живійшим духом і є надія, що члени сеї нашої великої братної орґанїзації навчать ся щось більше понад те, хто їх сотворив і відкупив...

ПОНОВНИЙ ЗАСУД БЕКЕРА.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ СУДІЇВ ПРИЗНАЛА БЕКЕРА ВИННИМ ЗАМОРДОВАНЯ РОЗЕНТАЛЯ.

В пятницю, дня 22 с. м., скінчив ся в Ню Йорку другий процес проти Бекера, бувшого офіцира нюйорської поліції в справі замордованя Розенталя. **Лава присяжних судіїв признала злочин Бекера яко убийство першої степени.** Дня 29. мая с. м. буде проголошений Бекерови засуд смерти.

Оборонці Бекера внесли апеляцію до найвисшого суду і не тратять єще надії, що вдасть ся їм спасти свого кліента від електричного стільця. Недавно тому, в латиньский великодний понедїлок, страчено 4 бандитів, які на приказ Бекера замордували Розенталя.

Загально панує гадка, що найвисший суд відкине апеляцію, подібно як се стало ся з апеляцією в справі 4 бандитів, і Бекер дістане заслужену кару.

НОВЕ ЗАВОРУШЕНЄ В АЛЬБАНІЇ.

КНЯЗЬ ВІД ВТІКАЄ НА ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

Депеші з 23. мая доносять, що князь Від, який недавно тому засїв на альбаньскім престолі, опустив свою столицю Дураццо і схоронив ся на італійський корабель. До сего змусила його конечність. Сторонники бувшого міністра війни Ессад Паші, котрого на приказ князя увязнено і вивезено до Італії, викликали революцію серед турецького населеня Альбанії, а зорґанїзувавши віддїли повстанців, побили війско князя. Дня 23. мая зближили ся повстанці до стольиці князя, міста Дураццо. Не маючи жадного війска для своєї оборони, князь Від опустив місто і враз з родиною схоронив ся на італійський корабель.

На вість про заворушенє в Альбанії вислала Австрія й Італія воєнні кораблї з війском, щоби завести лад в державі вічного неспокою.

НАРОДНИЙ ДІМ В МІКІЗРАКС, ПА.

ГАРНИЙ ПРИМІР ДО НАСЛЇДУВАНЯ.

В 3. числї „Народного Слова" (виходить два рази на місяць в Мікіз Ракс, Па.) находить ся доволї обємиста стаття п. н. „Сьвяточне отворенє Руського Народного Дому в Мікіз Ракс, Па.". Із сеї статї довідуємо ся, що се народне торжество відбуло ся 26. цьвітня б. р. при участи кількох місцевих товариств (своїх і чужих). Всїх учасників обходу, що з музиками, пранорами і відзнаками машерували головними улицями міста, було около 1.200. Чину благословеня будинку довершили оба місцеві парохи (галицький і угроруський) оо. Кульчицький і Шуба. Принагідну промову виголосив о. Кульчицький, а відтак парох з Ембрідж (тепер у Нортгемптон, Па.) о. Гурянський. Сей послїдний говорив на тему „В своїй хатї своя правда і сила і воля". Промова о. Гурянського була дуже інтересна і слухачі нагородили її гучними оплесками. Між иншим говорив о. бесїдник таке: „Нї сила білого царя, нї підступна інтриґантська робота польської полїтики, нї варварська мадярська метода виховуваня яничарів, не є в силї в чистій душі нашого народа забити пробудившу ся народну сьвідомість і що за сим іде — стремлїнє до волї. Для сьвідомости руського народа не істнують уже державні кордони: самосьвідомість руського народа через ідею України прорвала вже найтяжчі, ворогами наложені пута. Тому кожда проява руського збірного житя на чужині, кождий народний здобуток, утверджуючий руську гадку і руське житє між нашими заморськими поселенцями, причиняєсь собою також до піднесеня і скріпленя нашої загальної народної справи. Сотворенє щирою руською громадою в Мікіз Ракс свого Народного Дому належить оцінювати з сего боку".

По посьвяченю відбула ся спільна гостина, а о 6-тій год. вечер концерт і представленє 3-актової штуки „В неволї темноти". Діріґентом хорів і режісером театральної вистави був місцевий дякоучитель п. Дроздяк. По представленю виголосив до зібраного народа гарну промову і подяку п. Д. Порада, один з головних основателїв Нар. Дому. На самім кінци в імени посторонних гостий, що прибули до Мікіз Ракс на сьвято відкритя Народного Дому, промовив п. Гнат Кисїль, властитель Руського Офісу в Пітсбурґу і редактор „Народного Слова".

Руський Народний Дім в Мікіз Ракс се одноповерховий будинок, що стоїть на розї двох головних улиць: Елля і Мунсон Аве., та становить — як впевняють місцеві англійські ґазети — правдиву окрасу міста. Будова дому тривала 8 місяців, а цїла будівля враз з парцелею (лотом) і внутрішним уладженєм коштує доси около 30 тисяч долярів. В партері будинку містять ся галї й комнати на всякі родинні обходи і забави, а дальше комнати, призначені на друкарню, бібліотеку і книгарню. У висоті, відповідаючій першому поверхови, знаходить ся простора галя зі сценою. Галя є на 84 стіп довга, 48 стіп широка, а 27 стіп висока. Відповідно до величини галї уладжена простора сцена з ґардеробами. Сценїчні декорації богаті і гарні: на куртині вдатний, артистично виконаний малюнок могили Т. Шевченка на тлї вірного українського наддніпрового красвиду з погрудєм поета. Галя враз із ґалєрією може помістити вигідно 2.000 осіб.

Із повисшого опису бачимо, що Руський Народний Дім у Мікіз Ракс то не якась-там маловартна буда, але справдї гарна будівля, якою навіть місцеві Американцї чванять ся. А що-ж доперва дїєть ся в серцї мікізракських Русинів! Віншуємо членам руської громади в Мікіз Ракс з нагоди придбаня своєї власної хати, желаємо їм як найбільшої користи з їх народної сьвятинї, а вкінци бажаємо всїм нашим громадам в Америцї, щоб як найскорше ступали слїдами славних патріотів з Мікіз Ракс, та щоб плекали свої народні сьвятощі під своєю власною криштою! Боже помагай!

ПРИСТАНЬ ВЕРА КРУЗ.

Вера Круз, мексиканське місто, яке заняли війска Злучених Держав, є головною пристанию Мексика. Воно є получене зі столицею і має морську комунїкацію з Новим Орлєаном, східними Індіями, Ню Йорком і Европою. Має ледви коло трийцять тисяч мешканців, а в тім числї більшість творять Европейцї, які держать у своїх руках всю торговлю. Се мале місто, забудоване головно низкими домами, є в нїм кілька більших площ, має сім церков і кілька монастирів, а в економічнім житю Мексика грає визначну ролю: до пристанї припливає там річно до 600 кораблїв, а вивіз доходить до 8 міліонів долярів річно. Головний вивіз становить кава і тютюн, а зате привіз є незиний. В місті є кілька кріпостий, а в їх числї є Сан Жуан і Ульна на острові такогосамого названия. Вера Круз заложив Кортез в 1520. р., а в 1580. р. укріпили його Еспанцї. В 1858. р. приневолили місто до здачі Французи, а в 1847. р. Американцї. Від 1862.—1867. р. було місто Вера Круз головною кватирою французького війска. В часї чотирох віків пережила найбільша пристань Мексика чотири війни.

РЕВОЛЮЦІЯ В МЕКСИКО.

НАРАДИ ДЕПУТАТІВ В НІЯГАРА ФОЛС.

На наради, які тепер ведуть ся в Ніяґара Фолс між представниками Мексика і Злучених Держав при співучасти заступників трох держав полудневої Америки, прибув також і відпоручник партії конституціоналїстів з табору ґен. Каранци. Однак делєґати узнали його яко неурядового і до нарад не припустили. Відтак ухвалено вислати до ґен. Каранци запрошенє, щоби він визначив повновласників на мирову конференцію, причім однак зробили застереженє, що його повновласники будуть могли давати лише інформації, але властивої участи в нарадах брати не можуть. Очевидно належить надїяти ся, що ґен. Каранца подякує за отсю „ласку" і буде дальше грати на гарматах; така „музика" поплачує більше нїж дипльоматія...

РЕВОЛЮЦІОНІСТИ ЗДОБУВАЮТЬ МІСТО САНТІЛЬО.

Ґен. Віля заняв місто Сантільо без боротьби і проливу крови. Війска Гуерти в силї 12.000 опустили місто і цофнули ся до місцевости Ст. Луїс Потосі, зі страху перед революціоністами, щоби не окружили їх зі всїх сторін. Місто Сантільо призначив ґен. Каранца на головну столицю революціоністів.

ПОБІДА РЕВОЛЮЦІОНІСТІВ ПІД СТ. ЛУІС ПОТОСІ.

Ґен. Карера Торрес звів боротьбу з війсками федералїстів недалеко міста Ст. Луїс Потосі, в якій поляглo трох ґенералів Гуерти. Здобуто великі запаси воєнні. Війска федеральні втїкли в неладї, полишаючи місто без оборони. Війска ґен. Каранци займають одно місто по другім. Коли так дальше піде, то заки скінчать ся мирові переговори в Ніяґара Фолс, Каранца здобуде столицю Мексика і стане паном цїлої держави.

ДО ОРГАНІЗАТОРІВ І ЧЛЕНІВ Р. Н. СОЮЗА.

Всего один місяць позістає для тих, що хотять собі заслужити на гарну ювилейну памятну від Р. Н. Союза. Тому спішіть, щоби в тім послїднім місяци придбати відповідне число членів до Р. Н. Союза. Користайте з нагоди!

СТАРАЙТЕ СЯ О ГОРОЖАНСЬКІ ПАПЕРИ!

Поважані Родимці в Джерзи Сіти і околиці:

Хто з Вас не має ще перших сітізенських паперів, нехай постарає ся о них як найскорше! Хто має вже перші папери, повинен старати ся о другі!

Всїх тих, що мають взагалї намір стати горожанами Злучених Держав, просить ся зголошувати о поміч і інформації кождого дня вечером до секретаря Тов. „Народний Дім Руських Горожан" під ч. 72 Моріс Стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

НА ЗАПОМОГОВИЙ ФОНД ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛИЧИНІ.

В послідні тижни надіслали жертви слідуючі Добродії:

218. Рочестер, Н. Й. Братство сьв. Йосафата, від. 217 Р. Н. С.:

а) Бр. сьв. Йосафата $12.35.

б) На мітінґу зложили жертви слідуючі члени Братства: І. Пастущин, М. Рудор, Д. Сюма і Т. Муха по $1.00; А. Музичка, С. Свереда, Я. Швець, В. Луцишин, Д. Музичка, Т. Соломка, М. Шеремета, Й. Кікта, Г. Буяновський, І. Тичківський, Н. Шевчук, Н. Луцишин, Г. Тихий, О. Дорофій, Т. Горбусь, О. Шеремета, Г. Британ. І. Теребушка, Р. Панчук, Я. Шеремета, Ј. Крик (син Василя), Т. Шеремета, Т. Бандура, К. Чапранський, Г. Сухарик і Л. Курець по 50 ц.; Г. Кучмій, Я. Кісіль, М. Білик, І. Крупка, А. Онуфрик, С. Шкапій, С. Панчук, В. Максимців, Н. Воляк, І. Іванців, П. Климців, Т. Британчук, А. Росоловський, Н. Грицяк, А. Мілян, Я. Щурик. Н. Романський, І. Крик, В. Плекан, Д. Бойко, Н. Писняк, М. Луцишин, Д. Мацьковський, В. Кробач, Т. Кісіль і М. Ґесіровський по 25 ц. — Разом $23.50.

в) На руки пп. Василя Луцишина і Івана Теребушки зложили жертви слідуючі Добродії: М. Лотоцький $1.00; В. Лотоцький, М. Чухай. Г. Сухарик, М. Фірман, Параня Черевата, І Швець (Дмитра), М. Легкий, С. Нагорняк, М. Ґалуба, Т. Чубатий і К. Танчук по 50 ц.; Я. Войцеховський 40 ц.; С. Чорненький, Маланка Андрусів, Ксеня Пархуц, П. Новак, Я. Шворм, А. Ейна, В. Воробець, М. Банґерус, Параня Базюк. Г. Кобран, Н. Мухаік, П. Заяць, Г. Давилишин, Анна Вітковська, А. Романський, Д. Фецик, Т. Зажичевський, М. Мазурик, П. Петрів, В. Силнак, Г. Папірка, С. Скаскевич, Я. Андрусів і І. Заниґурський по 25 ц.; Г. Стеткевич, Олена Скробач і Анна Маштиляр по 20 ц.; Т. Баришевський 15 ц.; Н. Вишенька, В. Польовий, К. Ґалуґа, А. Пантій і С. Послів по 10 ц. — Разом $14.15.

г) На руки п. І. Пастущина зложили жертви слідуючі Добродії: Т. Швець $1.00; М. Дзіняк, С. Йойсак, Н. Костців, Н. Кучмій, Н. Синдунь і С. Балюк по 50 ц.; П. Штанґрет, Ю. Романків, В. Цізецький, М. Кузь і А. Романський по 25 ц. Кошти переилки 7 ц. Разом $5.18.

Всі чотири збірки разом **$55.18**

219. Трой, Н. Й. Братство сьв. Володимира, від. 191 Р. Н. С.: Бр. сьв. Володимира $10.00; М. Бучак $2.00; І. Базар, С. Вульчин, Н. Ляхович, Я. Ґучко, Д. Когут, Я. Марунчак, В. Левкович і Ф. Ольшанецький по 50 ц.; М. Заричанський 30 ц.; І. Гнатів, Ю. Пристайко, М. Попович, І. Янчак, П. Ракочий, М. Базар, М. Шевчик, М. Павловський, С. Стадник, Л. Ковальчик, Катерина Остяновська, П. Пицик, О. Риганич, А. Ґарбовський, С. Мента, Г. Лісовський, І. Помайба, П. Орецький, П. Покіда, С. Сухінський, Й. Мицьо, І. Ґучко, А. Маціййовський, І. Шпирналь, О. Клазняк, М. Осташ, Г. Джинджиристий, М. Місінович, І. Студеніцький, К. Савич, В. Соханьчак, А. Опар, М. Яцевич, І. Кміцінський, І. Донила, Й. Мицьо, П. Мента, І. Горішний, Д. Філь, М. Тиличка, П. Щербань і Й. Хромяк по 25 ц.; Анна Канафільська і Анна Михалишин по 20 ц.; дрібні датки 80 ц. — Разом **$28.00**

220. Белфонт, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. 244 Р. Н. С., жертвувало з братської каси **$10.00**

221. Рон, Па. Братство Преображенія Господного, від. 29 Р. Н. С.: Бр. Преобр. Госп. жертвувало з братської каси $10.00; С. Беднар, Т. Гулик, Т. Сторошка, С. Мирольський, В. Федак І.; Г. Озоґа, П. Жидяк, І. Інґльот, А. Яхман, І. Яжвинський, І. Пашкевич, Д. Гривняк, Ю. Гривняк, І. Гривняк і Й. Ґирич по 25 ц.; М. Судя 20 ц.; С. Орловський і С. Борецький по 15 ц.: В. Блишак, І. Жидяк, І. Лецуш, М. Радко, К. Лярентович, М. Вайпа, А. Адамчак, П. Вархол, А. Петрочко, С. Моряк, І. Лико, М. Войтович, Анна Деркач, І. Ґрозьо II., Т. Трус, С. Мандяк, Г. Ріжко, Д. Вархол, С. Пилипцьо, В. Сторошка, Т. Радко, Н. Хромчак, С. Ґрозьо, Т. Буковчик, М. Батенчук, С. Стиранка, І. Віржбовський. М. Петроник, І. Гриненко, М. Кобеля, Н. Гриненко, Й. Жебрацький, В. Балутянський і М. Марусевич по 10 ц.; Д. Сукувацький 50 ц. — Разом **$17.70**

222. Філядельфія, Па. Тов. „Мир", від. 324 Р. Н. С.: Тов. „Мир" $5.00; Г. Горін, О. Бабяк і М. Лютий по 50 ц.; М. Ґелнер, Д. Дупчак, В. Олійник, М. Бурей, М. Лабяк і С. Джал по 25 ц. — Разом **$8.00**

223. Істон, Па. Тов. Богдана Хмельницького, від. 137 Р. Н. С.: Тов. Богдана Хмельницького $5.00; М. Загоройко, Г. Яворський і Ф. Саґатій по 50 ц.; Д. Іськів, В. Ґудз, І. Мазур, І. Турчинський, В. Сорока, П. Бордун, Д. Кіндратів, Д. Шклярський, Г. Мацюк, В. Литвин, І. Терлецький і І. Милимук по 25 ц. Кошти пересилки 10 ц. — Разом **$9.40**

224. Клівленд, О. Тов. Богдана Хмельницького, від. 359 Р. Н. С.: Тов. Б. Хмельницького $5.00; дрібними датками зібрано на мітінґу $3.00. — Разом **$8.00**

225. Вілінґ. В. Ва. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. 56 Р. Н. С., жертвувало з братської каси **$10.00**

226. Терривіл. Конн. Братство сьв. Арх. Михаїла. від. 54 Р. Н. С., жертвувало з братської каси **$5.00**

227. Кліфтон Гайтс, Па. Тов. „Запорожська Січ", від. 321 Р. Н. С., жертвувало з каси **$5.00**

228. Товер Сіти, Па. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 161 Р. Н. С.: Бр. сьв. Ап. Петра і Павла $5.00; І. Гічкіш і К. Сахар по $1.00; І. Колп, М. Данилко, Л. Тляпек, Е. Ґаняк і І. Вашка по 25 ц. — Разом **$8.25**

229. Елмайра Гайтс, Н. Й. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. 8. Р. Н. С., жертвувало з братської каси **$10.00**

230. Кумбола, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. 306 Р. Н. С., жертвувало з братської каси **$5.00**

231. Ню Йорк, Н. Й. На хрестинах у п. Николая Підгайного зложили жертви заходом п. Семка Романишина слідуючі Добродії: К. Щепанський 50 ц.; К. Тарнопольський, В. Полющук, Д. Кучма, А. Бучний, А. Мачуляк і В. Галущак по 25 ц.; П. Мандзюк і Н. Козуляк по 15 ц.; С. Гайда і З. Мельник по 10 ц. — Разом **$2.50**

Пересилкою займив ся п. Н. Чіп.

232. Савт Бетлегем, Па. Братство сьв. Димитрія, від. 288 Р. Н. С.

а) Бр. сьв. Димитрія жертвувало з братської каси $5.00;

б) Члени Братства зложили слідуючі жертви: Д. Карпович і М. Паламар по $1.00; Л. Карович, І. Маліцький, М. Яшко, Д. Підгайний, Ф. Ґелдон, Д. Ґураль, Д. Музика, І. Музика, Л. Кузьмір, А. Ґураль, В. Михайлів, П. Крокош, О. Запаржоний, Н. Захарко і Л. Карпович (молод.) по 25 цнт. — разом 5.75;

в) На мітінґу вибрано двох хлопців в цїли збираня дальших жертв для голодуючих. Жертви зложили слідуючі Добродії: П. Воркун, Н. Кмита, Ю. Комонька, Н. Лазар, І. Солода, М. Мушастий, Д. Флішняк, М. Яворський і В. Запаржоний по 50 ц.; Н. Яцків, О. Яцків, Я. Венджин, К. Тарновська, А. Паращин, Я. Ільків, К. Підгайна, Д. Кручовий, М. Коханевич, В. Геттянюк, К. Федорчак, Т. Козак, А. Кубарич, Н. Коханевич, Н. Сватко, А. Крижановська, І. Пізяк, І. Зарудний, Н. Ґураль, Г. Школьний і А. Навроцький по 25 ц. — разом $9.75. — Всі три збірки разом **$20.50**

233. Порт Бовклей, Па. Бр. сьв. Івана Хрестителя, від. 223 Р. Н. С., жертвувало з братської каси на голодуючих в Галичині **$10.00**

234. Вітней. Па. Братство Трех Сьвятителів, від. 35 Р. Н. С.: Бр. Трех Сьвятителів $10.00; Т. Кабала 30 ц.; І. Сончишак, С. Горощак, П. Завада, П. Квочка, І. Щіранка, С. Лопушанський, Я. Кончала, І. Сербин, М. Смоляк, К. Смій і С. Молочник по 25 ц. — Разом **$13.00**

235. Ню Александрія, Па. Тов. „Запорожська Січ", від. 232 Р. Н. С.

а). Тов. „Зап. Січ" зі своеї каси $10.00;

б). Члени Товариства зложили слідуючі датки: Н. Кіс, Й. Ятчишин і В. Кібаш по 50 ц.; Н. Цицик, Н. Гайдук, І. Фур, І. Русин, Г. Калинич, П. Джуґан, В. Ференц, А. Кріль, В. Шумила, Й. Добровольський, А. Гапт, Й. Грибовиш і Ф. Керніцький по 25 ц. — разом $14.75;

в). На хрестинах у тов. Михайла Федака зложили на зазив Василя Кібаша і Івана Кузмина слідуючі Гості: М. Федак $1.00; Н. Жилка 50 ц.; Н. Пішко 35 ц.; І. Кузмин, В. Матіїв, М. Іванішко, О. Чалинич, А. Джуґан, М. Мельник, І. Микитин і Ф. Ґрисяк по 25 ц.; Ф. Яким, М. Іванішко, Анна Кузмик, Марія Пішко, М. Бубняк, П. Гавриляк, Н. Ґрисяк і В. Кібаш по 10 ц — разом $4.65. — Всі три збірки разом **$19.40**

236. Лазенрінґ, Па. Братство сьв. Івана Хрест. від. 59 Р. Н .С.: Ю. Шорп і А. Алберт по 50 ц.; Ф. Фурла, П. Фурла, Й. Зілінський, П. Михальський, А. Кенар, Ф. Міляновський, П. Коцан і А. Овад по 25 ц. — Разом **$3.00**

237. Скрентон, Па. Братство Усп. Пресьв. Богородиці, від. 123 Р. Н. С., жертвувало з братської каси на голодуючих в старім краю **$10.00**

238. Клівленд, О. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 102 Р. Н. С.: Бр. сьв. Ап. Петра і Павла $10.00; Й. Сенчина, Ю. Гірняк, М. Волошин, К. Цицонь, І. Волянський (молод.), Д. Беґановський, А. Чупак, П. Мовчко, І. Капраль, Л. Синів і І. Волошин по 50 ц.; М. Чаплик, М. Шумейда, А. Стребіцький, І. Стребіцький, К. Кардамаш, Т. Кобиляк, М. Стебельський, І. Андриць, В. Волянський, А. Щубака, І. Льорет, Н. Ляш, Т. Кушнір, І. Боднар, І. Демко, Н. Палечко, С. Подоляк, Н. Бочуляк, Н. Піх, В. Токар, Н. Стебельський і Й. Бахаровський по 25 центів. — Разом **$21.00**

239. Фраквіл, Па. Братство сьв. Анни, від. 365 Р. Н. С., жертвувало з братської каси дар в сумі **$12.50**

240. Тресков, Па. Братство сьв. О. Николая, від. 271 Р. Н. С.: Бр. сьв. О. Николая $5.00; С. Кирик і Г. Думанський по 50 ц.; Г. Ваврух, Д. Палямар, Н. Хемій, Б. Голоднюк, С. Костів, М. Зарішний, М. Майхрук, М. Кравчук, С. Русин, Б. Кравчук, Я. Пелех, Г. Ліщук, П. Сідлецький, Г. Малішевський, Д. Гудима, М. Полизай, В. Пастушенко, М. Боґуш і Ю. Сиса по 25 ц. — Разом **$10.75**

241. Скрентон, Па. Братство сьв. Василія Вел., від. 229 Р. Н. С.: Бр. сьв. Василія Вел. $10.00; І. Гомеичук $1.00; М. Колодій, Я. Лагода, М. Івануса і Д. Мушка по 50 ц.; Н. Болюш, І. Зибаль, Марія Бомбар, Г. Ізак, Ф. Пожитка, Д. Максим, П. Нритула, М. Коцюбко, Й. Маркович, Н. Перетятко, В. Гойдич, В. Соляк, Ф. Буч, М. Кость, В. Лисак, Н. Бойко, Г. Савкулич, Н. Пензьола, Д. Смаш, І. Фрич, І. Гамадик, С. Маркович, С. Чекавік, П. Бойко, В. Гнатушко, Г. Вітошинський, М. Бережанський, С. Калакука, Ф. Брік, М. Гнатушко, В. Крайник і М. Нисевич по 25 ц.; П. Ворожбит 15 ц.; С. Цурій, М. Крук, М. Мельник, Н. Гнат, С. Дорот, І. Маркович, І. Бодзяк і М. Мельник по 10 ц. — Разом **$21.95**

242. Бреслав, Па. Братство сьв. Андрея, від. 30 Р. Н. С., жертвувало з братської каси на голодуючих в Галичині **$20.00**

243. Юнґставн. О. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. 140 Р. Н. С.: Бр. сьв. Арх. Михаїла $5.00; С. Савчак 50 ц.; Ю. Літвін, А. Матилич, В. Гринько і В. Малїевич по 25 ц. — Разом **$6.50**

244. Вестбури, Л. Ай., Н. Й. Тов. „Просьвіта", від. 334 Р. Н. С.:

а). Тов. „Просьвіта" жертвувало зі своеї каси $5.00;

б). З нагоди ювил. сьвята 100-лїтних роковин уродин Т. Шевченка зложили жертви на добродійні цїли слідуючі Добродії: О. Гладкий $1.50; І. Білецький і А. Бородавчук по $1.00; С. Гладкий 75 ц.; С. Гладкий, Г. Гладкий, П. Гуменюк і І. Микитюк по 50 ц.; Н. Богатчук 40 ц.; Н. Н. 30 ц.; М. Лещук і І. Козуб по 25 ц Разом $7.45; з тої квоти оплачено кошти галї $1.50, визначено на стипендійний фонд Т. Шевченка $2.95 (ту квоту передано п. Юл. Павчакови, прелеґентови Просьв. Комісії), решту призначено на фонд для голодуючих: $3.00.

в). Вп. Марія Рудик зложила жертву для голодуючих в сумі $1.00 — Всі збірки разом **$9.00**

245. Алентавн, Па. Сестрицтво Преч. Діви Марії, від. 151 Р. Н. С.: Сестр. Пр. Діви Марії $5.00; Марія Бохно; Юлія Крайник, Марія Артін, Анна Дверніцька і Ева Пекусь по 50 ц.; Анастазія Васюта, Анастазія Янущак, Катерина Паньчишин, Марія Сокальська, Анна Ходань, Параня Гасько, Ктерин Ярко, Параня Слота, Марія Маркович, Катерина Мицька, Текля Лазор, Антонія Флінта, Марія Котовська, Ева Когут, Танька Шмуль, Марія Бончак, Настя Гнат, Марія Цибуляк, Катерина Мешко, Параня Мешко, Пазя Боярська. Марія Круба, Юлія Мацьків, Катерина Цюрко, Катерина Турчин і М. Мешко по 25. — Разом **$14.25**

246. Бентлейвіл, Па. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. 109 Р. Н. С.: Бр. сьв. Арх. Михаїла $5.00; Й. Яницький і М. Батюк по $1.00; М. Боґда, К. Коцан, І. Фариняк, Т. Копильчак і Т. Шевчик по 50 ц.; Й. Бандрівчак, І. Александер, А. Тутак, А. Добрянський, С. Тарас, М. Ґураль, В. Шевчик, Катерина Шевчик, П. Ґалас, П. Денис, В. Булаш, М. К., С. Хорощак, М. Хорощак, Н. Хорощак, С. Дудра, М. Ґалайда, Л. Бабяк, К. Молодець, Р. Завирач, І. Гринда, А. Скирчак, Н. Мадераш, М. Климковський, А. Бандрівчак, І. Ростоцький, Т. Оліярчик і Н. Н. по 25 ц.; А. Прибильський, Катерина Фариняк, А. Вільґоцький, С. Яворський і Л. Полянський по 20 ц.; Н. Мельничук 15 ц.; Т. Басяґа 14 ц.; Катерина Плеш, Анна Плеш, Катерина Климковська, Антоніна Яницька і Марія Прибильська по 10 ц.; Марія Фариняк, Емілія Бандрівчак, М. Фариняк, Марія Бандрівчак і Марія Тарас по 5 ц. — Разом **$18.54**

247. Сенека Фолс, Н. Й. Братство сьв. Володимира, від. 31 Р. Н. С.: Й. Козирацький $2.00; К. Коціпак $1.00; Ю. Якаба, П. Гупур, Ю. Клюб, Т. Романяк і Ю. Коціпак по 50 ц.; Г. Хома 30 ц.; К. Куць, М. Гладиш, М. Чулий і Д. Шушка по 25 ц.; — Разом **$6.80**

248. Норвуд, Масс. Вп. М. Гордийчук зложив на голодуючих жертву в квоті **$1.00**

249. Джерзи Сіти, Н. Дж. Тов. „Українських Соколів", від. 170 Р. Н. С.: Додатково зложили жертви слідуючі Добродії: А. Сандович 50 ц.; С. Макар, І. Слука, К. Юськів, М. Шийка, Р. Мариняк і І. Ленич по 25 ц.; Д. Олешко 20 ц.; Д. Ясінський і Д. Пилип по 15 ц.; В. Камінський 10 ц.; М. Мельник, С. Зендран, Д. Гнатейко і В. Каричак по 5 ц. — Разом **$2.80**

250. Деслодж, Мо. Братство сьв. Благовіщеня, від. 250 Р. Н. С.: Бр. сьв. Благовіщеня $5.00; В. Гук $1.00; А. Дяк і В. Грушка по 50 ц.; М. Пашко, Д. Єлечко, А. Кузик і В. Гармич по 25 ц. — Разом **$8.00**

251. Скатдейл, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. 35 Р. Н. С., жертвувало з братської каси **$5.00**

252. Вілмердінґ, Па. На вічу, яке відбуло ся дня 17-го мая с. р. в Вілмердінґ, Па., зложили жертви на голодуючих в Галичині па руки п. Михайла Смоляка слідуючі Добродії: Читальня „Просьвіти" $5.00; І. Войтович $1.00; С. Росоляк, А. Пиндус, М. Смоляк, Ф. Войтович і Й. Шмідт по 50 ц.; І. Козак, А. Козак, А. Манчок, П. Хомич. В. Ващак, Н. Романишин, С. Степаник, М. Найдецький, П. Шурґот, Д. Войтович, В. Жилка, М. Губіцький, П. Волянський, Г. Сакала, М. Крайняк, К. Колодій, Д. Шандрович, П. Скальський, І. Кинецінський, Е. Бонер (Анґлїєць), І. Рудий і Евфрозина Копил по 25 ц.; А. Лучейко і І. Шурґот по 20 ц.; К. Войтович і Т. Городовник по 15 ц.; М. Волянський, П. Копиляк, І. Кріль, Я. Сакала і І. Оринич по 10 ц. Кошти пересилки 20 ц. — Разом **$15.00**

253. Пасайк. Н. Дж. Братство сьв. О. Николая. від. 42 Р. Н. С., жертвувало з братської каси на голодуючих в Галичині **$10.00**

254. Шікаґо. Ілл. При акафисті дня 10 мая с. р. зложили в копертках жертви на голодуючих в старім краю отсі чесні Парохіяни церкви сьв. О. Николая: нарох о. Николай і Емілія Струтинські $25.00; Ізидор Костюк і А. Поячек по $5.00; Т. Качмар $3.00; Г. Надуличний, М. Музика і І. Бала по $2.00; Ю. Витрикус, І. Кісіличка, Н. Мранець, К. Шпеґ, М. Козак, Ф. Ґримак, А. Стахов, І. і М. Вишинські, Е. Пилип, В. Момчак, Е. Колодка, П. Ковалишин, М. Гринишин, О. Іванців, О. Ярема, А. Турка, Н. Мельник, В. Тимчак, Ю. Маслей, А. Будна, Д. Гаврилів, Г. Новосад, І. Дунський, Т. Сеник, І. Граб, І. Ґабрей, М. Рочок, П. Сидорчак, С. Паньків, С. Демброшч, М. Суховолець, С. Свачій, М. Дволат, Ю. Котко, Т. Подоляк і К. Полейчук по $1.00; Я. Медзяк, І. Ґерманич, І. Гримак, Н. Іворук, Ф. Панчук, Н. Гуль, Ф. Кушнір, О. Тилька, М. Ник, С. Шеремета, Т. Майхрович, Н. Пашко, С. Павлівець, Т. Ґерґут, І. Сітарський, С. Олійник і В. Зємба по 50 ц. М. Волошин 30 ц.; дрібні датки з акафисту $65.13.— Разом **$155.63**

255. Ню Йорк, Н. Й. На весїлю у п. Дмитра Барана і Марії Люлик зложили на руки п. Николая Люлика жертви слідуючі Добродії: Д. Баран $1.25; Н. Люлик $1.00; Л. Харецький і П. Мелета по 50 ц.; Н. Коновальський і М. Одановська по 25 ц.; дрібними датками $1.25. — Разом **$5.00**

256. Пітсбурґ, Па. Братство сьв. Фльора і Лавра, від. 130 Р. Н. С., жертвувало на голодуючих з братської каси **$20.00**

257. Шікаґо, Ілл. Братство сьв. Василія, від. 214 Р. Н. С.: На забаві, устроеній Братством зібрали пп. В. Зелїзко, Д. Мельник, М. Волянський і К. Гвоздь жертви вд слідуючих Добродіїв: А. Каткевич $1.00; В. Мільо 50 ц.; Д. Мельник, В. Зелїзко, М. Гладкий, Р. Ярема, Б. Ковальська, Н. Палета, Г. Фурґала, Г. Андрухів, М. Кулпа. Ф. Перцак, С. Дмитраш, І. Мазуркевич, Л. Гладкий, А. Циґан, М. Свістович, С. Головатий. І. Свістович, Ф. Залуський, П. Мазуркевич, Г. Тимець і Н. Киселик по 25 ц.; А. Гриник 20 ц.; Т. Нузма 15 ц.: К. Ґлущик, Е. Дірка, А. Хомишин, І. Наґаранчик, І. Смінський, П. Чирка, Е. Верхолат, П. Беднарчик, М. Кіселик, А. Дірка, К. Подольчак, М. Тужанська, М. Кушлінський, І. Корчур, Е. Ярема, Т. Яраш, Р. Якубік, І. Головатий і М. Камінецький по 10 ц.; П. Топіра, І. Панько, І. Антохів, М. Пітик, І. Свістович, К. Дулї і І. Андрухів по 5 ц.; дрібними датками $1.15. — Разом **$10.50**

258. Ґоргам, Н. Д. Збірка на голодуючих від парохіян церкви сьв. Йосафата. На руки п. Івана Хруща зложили жертви слідуючі Добродії: П. Забурський, С. Іванюк і П. Стрільчук по $1.00; І. Касіянчук, Ю. Басараба, В. Кмин, Я. Стефанишин, О. Стефанишин, І. Цимбалюк, Ів. А. Іванюк, О. Кордон, С. Кордон, Д. Кордон, Чалий Полянський, І. Басараба і І. Хрущ по 50 ц.; Н. Іванюк 35 ц.; Н. Клим, В. Осадчук, М. Лобош, І. Монастирський, Г. Возняк, М. Басараба, Н. Басараба, Г. Іванюк і Д. Павлюк по 25 ц.; І. Іванюк, В. Глибічук, П. Демянюк, Юстина Забурська, Юстина Палагнюк, К. Клим, М. Солтис, Марія Проців, Н. Клим і Ів. В. Паладчук по 10 ц.; дрібними датками $1.91. — Разом **$15.01**

259. Філядельфія, Па. Братство сьв. Георгія, від. 239 Р. Н. С.: Бр. сьв. Георгія жертвувало $10.00; Н. Білинський $1.00; С. Гвоздь 75 ц.; М. Білинський і М. Лиховид по 50 ц.; С. Папуґа, І. Боросевич, Г. Бурак, П. Карачок, І. Харітон, Я. Воробель, В. Фенц, А. Дубіцький, П. Томашевський, О. Боднарчук, О. Олійник, Н. Н., Н. Н., Г. Аркатин, Н. Побіґушка, М. Нидза, А. Черкас, І. Черкас, М. Кука, А. Яськів, Й. Кравс. П. Труш, К. Масляк, А. Тоганчин, Н. Медвідь, А. Джуґан, І. Хмелик, І. Витязь і Д. Д. по 25 ц — Разом **$20.00**

260. Руський Народний Союз в Америці жертвував для голодуючих в Галичині **$100.00**

РАЗОМ $767.16.

З перенесеня (ч. 21) $3.011.70; з днем 25 мая виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $3.778.86.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД У ЛЬВОВІ.

Смок Рон, Па. Члени Бр. сьв. Георгія, від. 135 Р. Н. С., зложили на закупно квадратових метрів $3.00, Н. Джмелик $1.00. — **Разом $4.00**

З перенесеня (ч. 21) $537.13; з днем 25 мая виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $541.13.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ В ІМЕНИ „СОКОЛА-БАТЬКА" ДРУЖНЕ ГАРАЗД!

КАЛЄНДАР.

МАЙ.

н. ст.	Дні	РУСЬКІ СЬВЯТА	с. ст.
28	Ч	Вознесеніє Госп. Пахомія Вел.	15
29	П	Теодоря Осьвященного	16
30	С	Андроніка ап.	17
31	Н	7. по Вел. Сьв. Отець. Теодота	18
1	П	Май. Патрикія сьвщмч.	19
2	В	Талалея муч.	20
3	С	† Константина і Єлени	21

НОВИНКИ.

З Америки.

ШЕВЧЕНКОВЕ СЬВЯТО В НЮ ЙОРКУ.

Пригадуємо, що в суботу, дня 30-ого с. м. буде в Ню Йорку велике Шевченківське сьвято. На се сьвято повинні ставити ся громадно всі Українці Ню Йорку і дооколичних міст, аби воно випало як найвеличавійше, аби американські Українці запрезентували ся в метрополії Злучених Держав достойно і поважно. Тому кличемо ще раз: явімо ся в Ню Йорку в суботу пополудни як найчисленнійше!

ВПЛИВ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ НА КАНАДУ.

Англійська газета „Таймс" (що виходить в Лондоні, столиці Англії) зачала друкувати замітні статі про вплив Злучених Держав на Канаду. Часопись звертає увагу, що Канада щораз більше стає подібна до Злучених Держав, а щораз більше віддаляєть ся від Великої Британії. Такі цікаві для Британців вісти, як про Олстер — пише дальше „Таймс" — заповняють ледви кутки канадійських часописий, а передні сторони заповнені телеграмами про діяльність Американців у Мексику. Від часу до часу появляють ся в канадійській пресі описи суспільного і політичного диха у Великій Британії. Вплив Злучених Держав на Канаду, після „Таймса", найбільше замітний у провінції Бріtіш Колюмбії. Обговорючи сі статі „Таймса", пише в канадійській часописи „Кенедієн Газет", посол до парляменту Джозеф Мартін отсе: „Вся балаканина про удержанє Канади брітійською є помилкою. Канадійське населенє є канадійське передівсім: воно не має бажаня урвати свою вірність королеви, але не змінить свого поступованя, аби приподобати ся Великій Британії більше ніж Злученим Державам. Канадієць чує ся у Злучених Державах більше дома ніж в Англії".

ДЕМОНСТРАЦІЯ СУФРАЖЕТОК.

З Вашінґтону, Д. К., доносять, що дня 9. с. м. кілька тисяч женщин з ріжних околиць Злучених Держав уладило демонстрацію за правом голосованя для женщин. Прапори маяли над демонстрантками. Десять банд грало, а самі жінки співали маршову пісню. Демонстрація ішла по Пенсильвенія евеню від Ляфаєт сквер до капітолю. В капітолю 531 жінок, представниці з кождого стейту, вручили кождому послови по примірникови петиції, аби голосував за ухваленєм права голосованя для женщин.

САМОВБИЙСТВО МІЛІОНЕРА.

Із Санта Барбара, Кал., доносять, що Чарлс Пост, міліонер з Бетл Крік,Міш., поповнив дня 9. с. м. самовбийство, застріливши ся з револьвера. Міліонер Пост славив ся фабрикованєм своїх патентованих артикулів поживи, як Постум, і н., а також своєю ненавистю до робітничих юній, через що й вибив ся він був на становище президента Стоваришеня Фабрикантів.

ЛЮДИ ЖИЮТЬ ЩОРАЗ ДОВШЕ.

Лікар Е. Бейлей у своім викладі в медичнім товаристві в Шікаґо сказав, що діти, котрі уродять ся коло 1950 року, будуть жити пересічно по 100 літ. Се твердженє опирає він на статистиці, котра доказує, що зі здобутками на поли медицини вік людий збільшуєть ся.

ДВОБІЙ ПАРАСОЛЯМИ.

В філядельфійській часописи „Норт Амерікен" (з 14. мая с. р. читаємо ось-яку інтересну новинку:

„Пробитий у двобою парасолем. В наслідок релігійної суперечки в грецько-католицькій церкві (тут треба розуміти: парохії) в Нортгемптон, Па., Олекса Махіброда лежить у шпитали в Алентави у критичнім стані від рани в легкім, заданої острим кінцем сталевого парасоля Николаєм Кравчишином. Кравчишина власти увязнили і ожидають на результат з ран покаліченого, які — як кажуть хірурги — є фатальні.

„Нортгемптонська грецька (?) церква (парохія) є поділена на дві партії, а згадані в горі люди (Махіброда і Кравчишин), які замішали ся вчера вечер до борби, є провідниками воюючих партій. При кінци вісправи оба противники злибали ся на улици. Оба, як кажуть, були вояками в грецькій (?!) армії, тож счіпили ся сейчас до бійки, уживаючи замість мечів своїх парасолів".

Не треба забувати, що Махіброда і Кравчишин се не жадні Греки — як думає репортер англійської часописи — але звичайні наші свати руської віри і набожеництва. Се парохіяни славного єпископського нагайника о. Варвинського, який тепер виїхав до Галичини на 6-місячну відпустку.

ДУРНІ ГАЛИЧАНИ.

До „Русского Слова" (одинокий російський дневник в Америці, що виходить в Ню Йорку) доносять з Бикіяни, Саск., Канада:

„Побудували Галичани церкву і написали до Платона Рождественського (російського архиєпископа в Америці) за попом. „Вантед"! Подай його сюди! Платон вислав їм з Ню Йорку попа, а коли сей піп явив ся на місци, велів Галичанам записати свою церкву на власність „святєйшаго" синода і дістав від парохіян пейду (платню) за цілий рік згори. За пару місяців „владика" візвав до себе попа назад, а вівці лишили ся правдивими вівцями (ще й до того обстриженими).

„По якімсь часі прислали їм другого попа. Сей зажадав також платні за цілий рік наперед. Йому, розуміють ся, заплатили. За кілька місяців новий піп продав свою конину і... „уехал" (втік).

„Одначе попи не навчили їх розуму. Галичани знова розшибають ся за попом — за третим з ряду дуруном.

„А живуть ті Галичани в крайнім убожестві."

Ми сю допись перевели нашим читачам дословно на те, щоб вони знали, як мудрий Москаль сьмієть ся з дурного „ґаліциена".

ВІСТИ З КАНАДИ.

Шевченківське сьвято в Канаді. В суботу 16. с. м. відбув ся в місті Вінніпеґу (провінція Манітоба) концерт для вшанованя столітних роковин уродин Т. Шевченка. Концерт випав добре під кождим зглядом. Дуже гарне враженє викликав похід в неділю улицями міста, в якім взяло участь понад 2000 людий.

Нафта в Манітобі (Канада). Канадійські ґазети доносять, що нафтова компанія хоче вертіти закопи на нафтяних полях в Гільберт Плейнс. Одначе Корі, заступник міністра внутрішних справ, хоче, щоби правительство спробувало перше, чи є там нафта, аби задержати її на власність держави.

Приїзд імігрантів до Канади. В місяци лютім сього року приїхало до Канади 6608 імігрантів. В 1913. році тогосамого місяця прибуло було 12.348 імігрантів, то є майже в двоє стільки що сього року. За те в літі сього року сподіють ся найбільше імігрантів.

І в Канаді проти горівки. Правительство провінції Альберти зменьшує число шинків. І так в Ветасківін, де було 4 шинки, правительство два замкнуло, а двом позволено до якогось часу дальше провадити „бізнес".

Перевіз подорожних у воздусі. Перший воздухоплав в Канаді, який буде перевозити подорожних, побудовано в Торонті (провінція Онтеріо). Сим воздухоплавом мають ся перевозити людий в торонтонськім заливі (озера Онтеріо) з одного берега на другий.

З українських земель.

ПЕРЕМІНИ В НАШІЙ АДВОКАТУРІ В ГАЛИЧИНІ.

Д-р Андрій Чайковський переніс свою адвокатську канцелярію з Бережан до Самбора, а на його місце переніс ся до Бережан д-р Дмитро Левицький з Рави руської.

ЕМІГРАЦІЙНИЙ РУХ З ГАЛИЧИНИ.

В першім чвертьроці 1914. р. (від 1. січня до 31. марта) виїхало зі східної Галичини через Львів на роботу до Прус 36.764, а до Америки 2.932 людий. Всі вони майже самі Русини-Українці.

Дня 7. мая переїхало через Краків до Прус на роботу понад 500 робітників з околиць Коломиї. До Америки переїхало 100 осіб, також головно зі східної Галичини. Між переселенцями було 7 молодців з фальшивими пашпортами. Їх арештувала поліція і, перевівши слідство, відставила до місця приналежности. На станцию поліції на краківськім двірци зголошують ся дальше голодні і збідовані переселенці з Прус. Поліція уділяє їм запомог і відсилає домів.

ПАМЯТНИК М. КРОПИВНИЦЬКОМУ.

Дня 7. с. м. відслонено в місті Харкові, на російській Україні памятник пок. М. Кропивницькому, українському письменникови і вельми заслуженому діячеви. Його заслуга для українського народа передівсім у тім, що він був одним з перших і головних основників українського народного театру на російській Україні, який довів до великого розвитку. На могилі небіщика в той день відправлено торжественну панахиду.

УКРАЇНСЬКА МОВА В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ В РОСІЇ.

В селі Широкім, в Херсонщині на російській Україні — як доносить київська українська ґазета „Рада" — у ночи перед Великоднем увесь час в двох церквах читали діяния апостолів українською мовою. Всім людям се дуже подобало ся.

КОЛЯТЬ МОСКАЛІВ В ОЧИ УКРАЇНСЬКІ МУЗЕЇ.

Московська ґазета „Новое Время", яка виходить в Петербурзі (столиці Росії), пише: „Читачови мабуть кинуло ся в очи, що музеальний рух відбуваєть ся на полудни, в таких українських містах як: Миколаїв, Катеринослав, Полтава, Маріуполь, Ялта, Херсон, Ставрополь, Чугуїв... А що-ж московська північ? Хиба Великоросія меньше потребує музеїв ніж Україна? Ані одного північно-великоруського міста нема в наведенім спису. Чомуж загально народні артистичні богатства переховувати лише на полудни, зовсім забувши про північ? Коли ділити їх, то ділити по справедливости". Далі та ґазета пише, що хоч Москва і Петербург мають найкрасші і найбогатші музеї, де взято богато річий також і з України, але радить Українцям не забувати, що сі міста — се загально-державні столиці, отже тут нема піби то ніякої кривди для України. Москалі хотіли би, щоби урожені України вивозили усяке добро з рідного краю на північ до холодної і голодної Московщини, а все те з вдячности за те, що Москалі привезли на вольну Україну своїх їдких салдатів і свої народні вироби — кримінал і шибеницю.

ФОНДАЦІЯ ЛЬВІВСЬКОГО МІЩАНИНА.

Недавно померший львівський міщанин Лука Мразек записав весь свій маєток міліон корон вартости — на опіку й вихованє дітий нешлюбного походженя. В завіщаню, яке дишуе своєю високою гуманітарністю, написав фондатор осьтак: „Не маючи потомства ані конечних спадкоємців, постановив я майно своє посьвятити молодіжи, котра вже від уродженя мусить двигати несправедливе ярмо мнимого сорому. Ціле майно призначую на несенє помочи убогій молодіжи нешлюбного походженя, родом з Галичини, без всякої ріжниці національности або віроісповіданя". Дальше подрібно подав рами фондаційного акту і тут так написав про моральне вихованє дітий: „Під моральним вихованєм розумію стремлінє до того, щоби дитина пізнала свої обовязки перед Богом, ближним, суспільностю і власною совістю і бажаю, щоби осягано ціль без наклонюваня дітий до пересадної набожности та без вщіплюваня нетерпимости расової, племінної або віроісповідної. Щодо кураторії, котра має складати ся із сімох членів, то постановив: „На всякий спосіб бажаю собі, щоби в кураторії була бодай одна женщина, один Жид і один Русин". Дальше подав фондатор, як має бути уладжений інститут з погляду на вихованє і здоровляні уладженя.

БУКОВИНСЬКІ УКРАЇНЦІ МИРЯТЬ СЯ.

Ми вже писали у „Свободі", що буковинський український посол Микола Василько просив галицьких українських послів: Юліяна Романчука, д-ра Евгена Олесницького і д-ра Теофіля Окуневського, щоби приїхали погодити сторонників його і посла Стоцького, котрі вже більше як рік ведуть зі собою боротьбу і сим приносять шкоду народній справі. Запрошені посли згодили ся на се і поїхали до Чернівець. Там переслухували три дни обі сторони і старали ся їх переконати, що спірні справи далеко лекше можуть полагодити мирними способами ніж боротьбою. Дуже тяжко було зблизити воюючі сторони, але остаточно таки вдало ся довести бодай до порозуміня. Обі сторони згодили ся перестати цілком боротьбу в ґазетах, а за сей час приготовити условини, на яких вони можуть погодити ся та іти спільно в усякій народній роботі.

ДО ЧОГО СЛУЖИТЬ ПРОПОВІДАЛЬНИЦЯ?

Дня 6. с. м. в костелі сьв. Єлисавети у Львові на маєвім богослуженю польський ксьондз Слушкевич накинув ся послідними словами на Русинів. Назвав їх новочасними Монголами, котрі видирають Полякам у Львові дім за домом, площу за площею, та взивав польську суспільність до боротьби з сими новочасними Монголами усякими способами. Се, що Українці купують від Поляків або жидів камениці (за добрі гроші), називає сей ляшок монгольським рабунком, а як назвати се, як Ляхи-обшарники перед недавним часом порабували безправно ліси і пасовиска руських хлопів у Галичині та ще дали їм за се ані сотика?

НЕБІЩИК ҐРАФ СХОВАВ ЖЕДІВСЬКІ ПРОЦЕНТИ.

Померший маршалок Галичини Адам ґраф Ґолуховський записав у своїм завіщаню на публичні цілі лише 10.000 корон — на жидівську синаґоґу. Родина покійного вияснила по отвореню завіщаня, що сей леґат походить від його арендаря Жида, котрий зложив сю квоту тому кільканайцять літ до розпорядимости маршалкови. Тому що маршалок через кільканайцять літ обертав сею квотою, а в завіщаню оставив лише самий капітал без проценту, тепер зажадала родина того Жида від спадкоємців звороту нарослих процентів у сумі кількох тисяч корон. Але що спадкоємець Адама Ґолуховського не хотів звернути сих гроший, внесено против нього судову скаргу.

ЯК ПОЛЬСЬКІ ВЛАСТИ В ГАЛИЧИНІ ПЕРЕВОДЯТЬ ЗАПОМОГОВУ АКЦІЮ ПО СЕЛАХ.

З Камінеччини пишуть до львівського дневника „Діла": Славетна польська „справедливість" виявилась навіть в запомоговій акції. Покищо подаємо лиш два приміри. Село Ясениця польська, богато менша від Ясениці руської, дістало 50 сотнарів і 75 кґ. бульби до саджения. Ясениці руській (значно більшій) признано натомісць лиш 32 сотнари і 62 кґ. З села Горинна подано 126 бідних і заслугуючих на поміч господарів. З сего числа одначе відкинено 65 і то біднійших людий, а дано „підмогу" в бульбі (але не заром!) 61 газдам — переважно богатшим і Полякам.

ОГНІ В ГАЛИЧИНІ.

Галицькі ґазети пишуть: Дня 6. мая вибух на одній з найлюднійших улиць міста Ходорова огонь, який перекидав ся з камениці на каменицю і в одній хвили обняв кільканайцять забудовань. До години горіло вже 40 камениць. Ратунок місцевої пожарної сторожі показав ся невистарчаючий, тому найблизшим поїздом приїхала сторожа з Роґатина. Аж спільними силами обох сторожий повело ся вгасити огонь. О 7 год. вечером рогатинська сторожа вернула ся домів, а на місци остала ходорівська пожарна сторожа, яка працювала зі всіх сил до білого дня. Найдовше ґоріли маґазини зі збіжем; около 40 родин остало без даху. Шкода ще не усталена; винесе, здасть ся, понад 100.000 корон.

Великий огонь навістив місточко Стрілиска нові, (повіт Бібрка). Дня 8. с. м. о 11. годині рано розпочав ся огонь, а при досить сильнім вітрі і з причини браку води за 2 години стояло в поломіни 68 нумерів, з чого 7 господарських а 61 жидівських забудовань. Більше ніж 700 душ без даху. Огонь вдало ся з трудом вгасити, а як би почав був горіти ринок, де дахи злучені, то було би вигоріло ціле місточко.

ЛЬВІВ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ НАВАЛИ.

Заходом політичної орґанізації Українців міста Львова було в неділю, дня 3. мая у Львові шість зборів по всіх дільницях міста, де численно зібрані Українці зі всіх станів запротестували проти російської навали на Галичину. На зборах обговорювано між иншим також теперішний кацапський процес у Львові.

КАЦАПСЬКИЙ НАПАД.

Як завзято виступають затуманені і заражені кацапською дурійкою селяни-кацапи проти своїх власних братів, доказом сього отсей випадок, який став ся в селі Жовтанцях, жовківського повіта, в Галичині. На провідну неділю тамошні Українці давали в читальни „Просьвіти" виставу драми І. Франка „Украдене щастє". Кацапи під проводом війта позасідали по ровах, а хто тільки надійшов з дому на представленє, того били палицями. Щоби їх не можна було пізнати, понакривали ся кожухами. Всетаки люди декого з них пізнали, а саме: тзки жовтанецького війта, поліцая, церковних комітетових і кількох громадських радних, що разом з другими пили в коршмі, а опісля нападали на безборонні дівчата і хлопців, які найбільше працювали для добра церкви і рідної справи. Напасниками займуть ся судові власти.

СНІГ НА ВОЛИНІ.

Українська газета „Рада", що виходить в Киеві, столиці російської України, доносить у дописи з Волині, що в дубенськім повіті на Волині в ночи з 1. на 2. мая с. р. упав сніг; підчас снігу був сильний вітер. Сніг пошкодив озимині і тим садам, що не в затишу, особливо сливам, грушам, черешням, бо сі дерева були саме у цьвіті.

„ЗАЖАРТУВАЛА СОБІ"!

Дня 4. мая зайшла селянка з Ляшок мурованих коло Львова Євка Дроздикова до шлюсарського варстату Рубіна Крайнера при Краківській площі у Львові, показала йому зелізну скриночку і просила, щоби отворив її бо ключик від неї десь загубив ся. Коли Крайнер отворив скриночку, побачив у ній три годинники, золотий нашийник, ковтки і бранзолети вартости до 2 тисячів корон. Се викликало у нього підозрінє, що касетка походить з крадежі, отже віддав селянку в руки поліції. Коли Дроздикову привели на поліцію, був там вже властитель тої скриночки п. Евген Льоґай, реставратор. Дроздикова украла у Льоґая ту касетку при нагоді доставн сметани. Дроздикова оправдувала ся тим, що вона „лише собі так зажартувала". За сей жарт опинила ся Дроздикова в арешті.

З широкого сьвіта.

ЗДОРОВЛЄ ЦІСАРЯ АВСТРІЇ ПОПРАВИЛО СЯ.

З Відня доносять телеграми, що здоровлє австрійського цісаря Франца Йосифа І. в остатних днях вже трохи поправило ся. Уже двічи виходив до города на короткий прохід.

ОБСТРУКЦІЯ В РОСІЙСЬКІЙ ДУМІ.

Вістка про розвязанє російської державної думи (парляменту) в Петербурзі, яку ми були подали за нюйорськими німецькими ґазетами, котрі були принесли такі телеграми, показала ся передчасною. Дума, як видно з вістий зі старокраєвих ґазет, ще не розвязана, але перед 2-ма тижнями прийшло було до великої бучі в думі. Вибухла перший раз обструкція опозиційних послів. Президія думи ужила насильства і при помочи війска викинула 13 послів зі салі. Ширше про се напишемо в 23-ім числі „Свободи".

ЩО ЇСТЬ НЕДУЖИЙ ЦІСАР ФРАНЦ ЙОСИФ?

З нагоди недуги цісаря доносять з Відня, що тепер головною поживою цісаря є еспанська зупа, приладжена після рецепти директора двірського економату Прльоцького. На сю зупу варить ся через 24 годин 5 кільоґрамів мяса, одну гуску й одну курку і з того приладжують ся чверть літри дуже сильного росолу, яким цісар живить ся цілий день

САМОВБИЙСТВО ГРАФИНКИ.

В Римі (столиці Італії) отруїла ся в ночи сублїматовими пастильками 22-літна гарна графянка Марія Марініні з Феррари. Вона провела зиму в Римі разом зі своєю сестрою графинею Гісмонд, яка розвела ся зі своїм мужем. Причиною самовбийства була нещаслива любов.

РОБІТНИКИ З ЧУЖИХ ДЕРЖАВ У НІМЕЧЧИНІ.

Після останнього звіту німецької централї для заграничних робітників (від р. 1912. до 1913.) знова дальше зросло число заграничних робітників, занятих в німецькім промислі і рільництві. В тім часі видала робітнича централя леґітимації для 767.000 осіб, се є 40.000 більше ніж в попереднім році. З того припадало на рільництво 412.000, а на промисл 355.000 робітників. Найбільше робітників, бо 317.000 прибуло з Росії, з Австрії прибуло 281.000, з Італії 59.000, з Голяндії і Бельгії 64.000, а з Угорщини 20.000. Прочі походили з инших країв. З австрійських робітників було найбільше Русинів-Українців, друге місце займали Поляки, третє Чехи, а останнє Німці.

ПРИГОДА ГАРНОЇ ФРАНЦУЗКИ В ЯПОНІЇ.

Дивна пригода стрінула недавно одну Французку в Японії. Прибула вона до японської столиці Токіо в новомодній сукні, з гори витятій майже до половини грудий, а з долини розкроєній майже по коліна. І так проходжувала ся по улицях в Токіо, аж вкінци стрінула ся з вічливим і солодким японським комісарем поліції, який глибоко поклонив ся їй і сказав: „Чудесна дочко сонця і правнучко місяця, супроти якої найгарнійший день весни є поганою осінною ночию. Твої форми є такі чудні, що токійські горожани тратять голови й очи, з чого виходять прилюдні нещастя. Отже треба уможливити їм прийти до рівноваги і тому три дни будеш крити свої чудеса за судовими мурами або на підмогу державної каси заплатиш сто єнів грошевої кари".

КОГУТ ПРИЧИНОЮ ПРОЦЕСУ.

Французькі ґазети розказують, що в Брукселї (столиці Бельгії) вів ся недавно перед тамошним судом вельми займаючий процес. Провідник бельгійських соціялістів, Вандервельде обжалував свою сусідку, властительку когута, о відшкодованє в сумі 600 франків, бо „її когут піяв щодня о 5. год. рано і непокоїв сим Вандервельда". По „річевих" оглядинах на місци злочину когута відбула ся розправа, в якій увільнено сусідку Вандервельда а позовника віддалено з його дивним домаганєм.

НОВІ ДРУКАРСЬКІ ВИНАХОДИ.

З Берлина (столиці Німеччини) доносять про два важні винаходи для друкарського промислу. Першим з них, який вже опатентувала берлінська фабрика друкарських машин, є машина, яка сама складає після рукописи. Рукопись мусить бути написана на окремій машині дірковаными письмом. Опісля звої паперу з тої машини вкладають ся до окремої машини з клявішовим приладом і вона сама вже складає черенки. Новий винахід заощаджує половину дотеперішної праці. В Америці пробували вже давно зладити таку машину, але складний прилад вимагав обслуги одного робітника для двох машин. В берлінськім винаході вистарчить один робітник на 6 машин. Другим винаходом є машина до складаня оголошень. Такі машини є вже від кількох літ, але їх слабою стороною було печатанє лише одним родом письма. Тепер удало ся уладити машини, які мають 6 родів письма.

З'ЇЗД ПОСЛІВ З 1-ШОЇ РОСІЙСЬКОЇ ДУМИ.

Дня 8 с. м. відбув ся в Петербурзі (столиці Росії) з'їзд бувших послів 1-шої думи (парляменту), котру цар розігнав дня 8. мая 1906 р. за її стремлиня до свободи і до поступу. Голова з'їзду М. Ковалевський (Українець з роду) обговорив діяльність першої думи в порівнаню з теперішною (вже 4-тою) державною думою, котрої більшість послів стала ся вірними царськими слугами. Другий бувший посол 1-шої думи Набоков говорив, що протягом 8-ми літ від дня розвязаня думи сильно зросло невдоволенє в державі на царський уряд. Дальший бесідник, член 1-шої думи і також теперішний посол Родічев висловив погляд, що вже не довго треба буде ждати, а здійснять ся бажаня 1-шої думи. Говорили й инші бесідники, а промови усіх звучали бадьорістю і надією, що в короткім часі скінчить ся необмежене пановань царського уряду.

АРЕШТ ЦІСАРСЬКИХ КОВБАС.

Берлінський (Берлін — столиця Німеччини) суд засудив недавно на гривну за нарушенє недільного спочинку управителя одної звірської масарні. На замовленє цісарської кухні післав він в неділю вечером післанця на берлінський дворець з вуджениною, що була призначена для цісаря і його гостий. Поліціянт придержав того післанця, а суд розсудив, що навіть для цісаря не можна посилати ковбас у неділю і не вільно нарушувати недільний спочинок

8110

НЕ ЗАБУВАЙТЕ, ЗЕМЛЯКИ, ЗА СТАРИЙ КРАЙ! ЗБИРАЙТЕ ДАТКИ НА „РІДНУ ШКОЛУ" І ИНШІ НАРОДНІ ПОТРЕБИ!

„SVOBODA“ (LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
Published every Thursday at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
TELEPHONE: 498 JERSEY CITY.

Published by The Little Russian Nat'l Union of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.
Single copy: 5 cts.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3 1879.

В СПРАВІ ЗАПОМОГОВОЇ АКЦІЇ ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ В СТАРІМ КРАЮ.

Дня 20 с. м. надіслало Тов. „Сільський Господар“ у Львові до Р. Н. Союза письмо слідуючого змісту:

Львів, дня 11. мая 1914.

Високоповажаний „Руский Народний Союз в Америці“ до рук Гол. Предсїдателя, Вп. Дм. Капітули в Джерзи Сіти.

Потверджуючи відбір поважаного письма Вп. Р. Н. Союза в Америці з дня 21. цвітня с. р., маємо честь повідомити, що Головна Рада нашого Товариства приняла на нашім засїданю з дня 4. мая с. р. зміст сього письма з великим признанєм та подякою до відомости, та поручила Президії Товариства, а з окрема Д-рови Евгенови Олесницькому перевести розділ зібраного Вп. Р. Н. Союзом запомогового фонду між голодуючих в Галичині.

Першу грошеву посилку на квоту 2.500 К (дві тисячі пятьсот корон) виплатив нам „Вінер Банк“ в дни 4. мая с. р., опісля в дни 7. мая с. р. виплатив нам Вінер Банк другу посилку в квоті 5.000 К (пять тисяч корон) а в нинішнім дни 11. мая с. р. виплатив Вінер Банк третю з ряду посилку в квоті 2.500 корон (дві тисячі пятьсот), так що отсим письмом маємо честь потвердити відбір загальної квоти 10.000 К (десять тисяч).

Розділ сеї квоти (10.000 К) ми вже зачали, при чім, щоби обділити як найбільше число родин, постановили ми як засаду розділяти по 10 К на родину, хоч в виїмкових случаях будемо признавати на родину і більшу квоту.

По скінченю сеї акції предложимо Вп. Р. Н. Союзови точний виказ родин обділених жертвами наших американських братів, що своїми складами зуміли дати так сердечний доказ співчутя з нашими селянами в їх тяжкій недоли в наслідок елєментарних нещасть.

Зволить отже Вп. Р. Н. Союз приймити і всїм своїм відділам і членам ласкаво передати глубоку подяку нашого Товариства за сю поміч нашому селянству, а подяку сю складаємо в імени нашого Товариства і в імени цілого нашого селянства, а передовсім в імени тих, котрим Ваші братні датки отерть сльозу з очий.

Остаємо з високим поважанєм

Краєве Товариство господарске
„СІЛЬСКИЙ ГОСПОДАР“
У Львові.

Др. Е. Олесницький, за президента.
В. Струк, директор бюра.

При тій нагоді повідомляємо Членів і Відділи нашої організації, що по день 25 мая внесли загальний стан „фонду для голодуючих“ $3.778.86.

$3.067.50 т. є. К 15.000 переслано вже на руки Тов. „Сільський Господар“ у Львові до розділу поміж найбільше нещасних наших братів.

193 Відділи Р. Н. Союза пішли за нашим поклином і зложили жертви на голодуючих братів в старім краю. Але наша організация числить 380 відділів! Чиж друга половина Відділів мала би відвернути ся від сего народного обовязку?

Богато Відділів повідомило нас, що з причини браку роботи годі було на разі зібрати та просили, щоби продовжити речинець збираня жертв.

Тому повідомляємо ті всї Відділи, котрі єще не надіслали виказів жертводавців, що збірку на „фонд для голодуючих“ продовжаємо по конець місяця червня.

Просимо проте єще раз, щоби в спис жертводавців не бракнув ані один Відділ нашої організації. Коли Відділ не має більших фондів, то нехай зложать члени хоч малу жертву. Чейже на одного доляра можуть зложити ся члени кождого Відділу.

Покажімо перед загалом нашого народа, що члени нашої організації розуміють і цінять єдність в народних справах.

Головний Уряд Р. Н. Союза.

ПРАЩАЛЬНИЙ ВИСТУП ЕП. ОРТИНСЬКОГО В ДЖЕРЗИ СІТИ.

Епископ С. Ортинський вибрав собі греко-католицьку церкву в Джерзи Сіти на полагоджуванє своїх політичних порахунків з Р. Н. Союзом і його орґаном „Свободою“.

Перед кількома місяцями своєю проповідю в тійсамій церкві дав він причину до боротьби, яка триває досї. Тепер же знова приїхав до Джерзи Сіти дня 24. с. м. і вдруге виголосив політичну промову, яка ріжнила ся від попередної сим, що не згадав поіменно, проти кого виступає. Не сказав отверто так як перед ніи роком, що виступає проти Р. Н. Союза, а зокрема проти його орґану „Свободи“, але говорив про се, що „Свобода“ писала в останім часї з приводу його церковно-політичної діяльности і накинув ся на людий зі „Свободи“ і з Р. Н. Союза та силкував ся представити, як вони виглядають у його осьвітленю.

Промову свою виголосив епископ з нагоди посьвячення патерицї. Зачав проповідь від сьвятого євангелія, з житя Ісуса Христа, а перейшов до політики та викладав свою політичну науку. Як перейшов до сеї науки і як її вложив, послухайте.

Наперед говорив епископ Ортинський про сліпородженого, котрому Ісус Христос привернув зір. Епископ говорив так: „Був хлопець сліпий від уродженя. Ісус Христос його уздоровив. Плюнув на землю, розтер болото, узяв трохи того болота на руку, помазав сліпому очи і сказав: Іди до ріки і вмий ся. Хлопець пійшов, умив ся і стало ся чудо! Він прозрів! Чусте, люди, прозрів від того, що Христос помазав йому очи болотом! Тепер, як би хто кому помазав очи болотом, то сей ще ослїп би, а тоді, бачите, прозрів. Бо се було чудо. Але найшли ся фарисеї, котрі виступили проти Ісуса Христа і казали, що Ісус Христос согрішив, бо уздоровив сліпого в суботу, в день сьвяточний.

І ось згадка про тих нещасних фарисеїв навела епископа на велику „політичну гадку“ порівнати з ними не кого иншого як своїх противників... з Р. Н. Союза і „Свободи“. Се, казав, такісамі фарисеї, вони також виступають проти Христа, проти його науки, проти церковної власти.

Спитаємо ся епископа Ортинського, де і коли Р. Н. Союз або його орґан „Свобода“ виступали проти Христа? де і коли ті страшні фарисеї виступали проти Христової науки, а навіть проти церковної власти?

На се епископ не відповість, бо не має що відповісти. Але ми відповімо, що орґан Р. Н. Союза „Свобода“ виступав і виступає **проти політики церковної власти** і з його права, права горожанського ніхто нам не відбере. Дуже розуміє вирвало се епископови реченє, що „тепер, як би хто кому помазав очи болотом, то сей ще ослїп би“ і сї слова власне можна звернути тільки **проти теперішних фалшивих пророків**, котрі надуживають імени Христа до своєї нечесної політики. А коли ми виступаємо проти сеї політики епископа, його поплечників і дорадників разом з тим їх „Провидінєм“, „Америкою“, Стецюками і т. д., то власне виступаємо проти того **осліплюваня очий народу.** І чейже за се ми не на імя фарисеїв заслужили, але на признанє.

Дальше говорив епископ про иншу подію з житя Ісуса Христа, а саме про те, як грішниця Марія вмила Христови ноги слїзми і дорогим олїйком, а волосєм своїм втерла. „Найбільша грішниця, найгірша розпусниця — говорив епископ — впала до ніг Ісуса, облила їх слїзми, вмила дорогим олїйком зі сходу, за який заплатила на наші гроші 300 долярів, а потім втерла своїм волосєм та припала до них і стала цїлувати! Коли Юда се побачив, крикнув: „О, дивіть, грішниця, розтратниця! Чи но лїпше, аби вона була дала менї сей олїйок, я був би продав його і гроші роздав поміж бідних?! А на се сказав Христос: Цить, Юдо, не гани її! Ось бачиш, я прийшов до чужої хати, а ніхто з добрих людий не подав менї води вмити руки й ноги від пороху, аж найбільша грішниця і розпусниця вмила менї ноги дорогим олїйком. Не жалуйте того олїйку, бо вона ним хотїла змити гріхи свої“.

До тих слів епископ також придумав собі порівнанє і Юдами назвав попередних фарисеїв. Як Юда жалував олїйку Ісусови Христови — каже еп. Ортинський — а радий був дати гроші за олїйок бідним, так і ті зі „Свободи“ жалують „Петрового гроша“ старенькому папі римському, котрий над гробом трясеть ся, а волять дати їх голодуючим братям в старім краю.

На се ми спитаємо ся епископа: Чи можна рівнати руський нарід з найбільшою грішницею і розпусницею Марією? Чи чув хто таке порівнанє руського народа з уст владики грецько-католицької церкви в Галичині? Або, чи чував хто таке порівнанє усїх вірних з розпусницею з уст епископів инших народів?

Або дальше: епископ порівнав се, що Ісусови Христови ніхто не хотїв дати води вмити ся — зі складками на папу. А чиж можна тут сказати, що ніхто не хоче дати „Петрового гроша“ папі, аж ті найбільші руські грішники спішать з дорогим олїйком (виравді не зі сходу, але з заходу, з Америки)? Адже так не є! Папа самий має величезні скарби, а дають йому також щороку міліони гроша богаті народи. Можливо, що папі милїйший гріш бідного — того не знаємо — але не від голодного, котрому до того брат чи сестра в ріднім краю вмирає з голоду. І ми сподїваємо ся, що коли би папа римський знав про гірку недолю своїх вірних греко-католиків у Галичині, то не приняв би тих гроший, а сказав би: „Дайте се голодуючим!“ А хто знає, чи не дав би ще якої суми зі своєї незглубимої скарбниці. Таж папа також має людське серце; він же дав по землетрясеню на острові Сицилії (яке було 28. грудня 1908. р.) 100.000 лїрів на нещасних. А чи в Галичині, серед наших братів меньше тепер нещастє ніж було на Сицилії перед 6 роками?

На кінци своєї промови у розгарі мусів епископ ще за одну справу звести зі „Свободою“ розправу. „Чуєте — кликав епископ усїм голосом — ті люди сказали, що псу (значить: псови) лїпше дати ніж на руський сиротинець!“ „А чому вони так говорять?“ — питаєть ся еп. Ортинський. — „Тому, що сиротинець заложив епископ! Як би заложив був діявол, то було би добре! Ганьба вам, виродні сини!“

Сї слова звернув владика грецько-католицької церкви також до „Свободи“. Попередним „фарисеям“ і „Юдам“ додав ще прізвище: „виродні сини“.

Тож питаємо ся і з приводу того його вислову: Де і коли „Свобода“ так писала? Чи лицює особі на такім високім становищи говорити публично зі сьвятого місця неправду?

„Свобода“ писала, що епископ здав на сей сиротинець клерикальну ґазетку „Америку“, котра приносить значні страти (сього не заперечить ніхто), отже ті гроші, що бідні сестри вижебрають на бідні сироти, ідуть на політику епископа, котру він самий мимохіть назвав „осліплюючим болотом“. І тому „Свобода“ виступила проти такої господарки сирітськими грішми. Отже не проти сиріт, а в обороні сиріт станула наша часопись. Се ясне кождому чоловікови, котрий вміє думати навіть без великої науки.

Тим, що чули проповідь еп. Ортинського, радимо, нехай прочитають собі ще раз докладно „Свободу“ з останних тижнів, чи знайдуть там ті слова, які епископ сказав у церкві, а потім нехай застановлять ся, **чого учить їх епископ зі сьвятого місця.**

На останок епископ заявив, що небаром їде до Риму та заповів, що по його відїздї повстануть злі духи і будуть людий мучити, але вони нехай не боять ся, бо мають патерицю, знак побіди.

І тут ще маленьке питанє поставимо епископови: Чому, як він приїхав до Америки, то — як нераз говорив — застав був ангелів, а чому тепер, як виїздить з Америки, лишає діяволів?

*
* *

Осьтаку то науку, осьтакий корм душевний подав владика грецько-католицької церкви своїм вірним в Джерзи Сіти. Осьтакими то словами змалював епископ свою політику, а сею політикою свою особу.

Не хочемо тут робити еп. Ортинському докору, що уживає сьвятого місця до політичних справ. Так робили і роблять висші і низші духовники, то чому-ж і йому не було би вільно, бодай на тій основі. Натомісць маємо право й обовязок виступити проти сього тодї, коли хто надуживає і сьвятого місця і свого високого становища до полагоджуваня політичних спорів зі своїм політичним противником, як се робив уже еп. Ортинський нераз і як се було також і дня 24. с. м.

Що не слїд надуживати церкви до таких цїлий, се повинен знати й самий епископ і се справа зрозуміла сама собою. Таксамо не повинен надуживати свого високого становища. „Noblesse oblige“ (шляхотство накладає на чоловіка обовязки) — каже французька приповідка. Таксамо як шляхотство, накладає обовязки на чоловіка і високе становище. Чоловік на висшім становищи, чи то сьвітськім чи духовнім, чи то на улици чи в Божім домі, звичайно повинен поводити ся розумно, а бодай тактовно, розважно і поважно, бо повинен знати, що на нього дивить ся ширший сьвіт ніж на якого бідного попа в бідній закутині, що там має які місцеві порахунки та наторочить всяких теревень перед малою громадою людий. В широкім сьвіті важать кожде слївце висшого достойника і не дарують такому чоловікови найменшої похибки. Тому такий чоловік повинен також числити ся з кождїським своїм висловом, повинен 10 разів його перетравити, поки позволить йому вийти зі своїх уст на сьвіт перед людий, аби не понизити себе і свого становища.

Чи еп. Ортинський своєю публичною церковно-політичною діяльностю відповів тим вимогам свого високого становища?

Останні лїта показали, що нї. Останні місяці утвердили кождого думаючого чоловіка в тім, а останний виступ був доказом, що й надії не можна мати, аби еп. Ортинський станув на висоті свого завданя.

Не хочемо вірити, аби була тут зла воля епископа. Ми переконані, що епископ вихований поза публичним житєм, в мурах, а приїхавши тут, сотворив собі таксамо замкнене житє в окруженю кількох людий, що здатні до такого, а не до инакшого житя, але — на своє нещастє — кинув ся власне разом з тими людьми у вир політичного житя тай зблудив і дальше блудить. Виравді блудить послїдовно, щораз гірше, але блудить і така блудна стежка — се певна річ — не може вивести на ясний шлях, де царить здорова думка.

„Lasciate ogni speranza!“ (стратьте всю надію) — можуть сказати собі навіть ті, що бачать все рожево і сподївали ся звороту до лїпшого в неосудній церковно-політичній діяльности еп. Ортинського.

„Ultra posse nemo obligatur“ (не можна вимагати від чоловіка більше понад се, що він всилї дати) — каже латинська приповідка. По стільки досьвідах ми вже переконали ся, що й **епископ Ортинський не всилї дати більше понад се, що дав.** Його церковно-політична діяльність, його попана до свого високого становища — дїйсно відповідає його інтеліґенції й образованю і більше від нього не можна жадати.

Від себе більше нічого не маємо сказати на адресу еп. Ортинського. Можемо йому тільки дати щиру пораду, щоби, коли вертати-меть ся з Риму на Львів, вступив до митрополита Ґрафа Андрія Шептицького, а він, сподїємо ся, дасть йому батьківську раду, що зі собою має зробити.

НЕТАКТОВНІСТЬ ЕП. ОРТИНСЬКОГО.

Такого грубого, нечемного, неделїкатного епископа як о. С. С. Ортинський не було ще не тільки на Руси, але й на цїлім сьвітї. Хто коли чував або читав, щоби якийнебудь епископ уживав на своїй проповіди, і то ще в приміненю до людий, таких грубих слів, як: собака, худоба, хороба, хрунь, свиня, гній і т. п.? Такі слова є осоружні в устах простої, неотесаної людини, а щож доперва говорити, коли такі погані слова знайдуть ся в устах проповідника, що має голосити лагідність і смирність!

Як би такими грубими словами послугував ся у своїх церковних науках звичайний, простий піп, то слухачі готові лишити його в церкві самого... А тут виходить на проповідальницю не якийсь-там піп-недоук, але князь церкви, архиєрей, чоловік з церковними канонами (правилами) обізнаний і знаючий всю мораль і всї засади своєї церкви — і з його уст летять градом такі слова, звороти і порівнаня, яких соромив би ся навіть звичайний сїльський пастух! І хто коли бачив на сьвітї такий дивогляд?

Коли такі „уморальняючі“ слова виходять з уст нашому владицї так гладко і плавно на церковній проповіди, то щож доперва треба думати про його приватні зносини з людьми! А коли таких поганих слів уживає епископ, то чомуж не малиб їх уживати також і його вірні?! Чи маємо ми право ставити більші вимоги до ученика ніж до учителя?

Епископ Ортинський нераз уже говорив такі „будуючі“ проповіди, як та з 3. мая с. р., про котру ми говорили коротко у попереднім числї „Свободи“. Ми не будемо тут пригадувати нашим читачам усїх тих „архиєрейських наук“, але за останню проповідь епископа мусимо таки сказати кілька слів, бо не годить ся збувати таку справу мовчанкою.

На кого накинув ся епископ у своїй проповіди? Хто то є Михайло Поляк, кравець у Філядельфії? — Ми п. Поляка знаємо від десяти лїт. Приїхав до Америки парубком і поселив ся спершу в Шамокін, Па., де був кравецьким челядником у майстра Русина. По році перенїс ся до Філядельфії, оженив ся і там отворив собі свою власну робітню. Ще в краю (у тернопільськім повітї в Галичині) був п. Поляк сьвідомою людиною, інтересував ся всякими громадянськими справами, тож і не диво, що в Америці не пішов на службу чужим богам. Він став відразу членом Р. Н. Союза, його прихильником і орґанізатором, а навіть місцевим урядником. На кількох послїдних конвенціях нашої орґанїзації був діяльним делеґатом, два чи три рази конвенційним секретарем і одним з поважнїйших кандидатів на уряд головного секретаря. У Філядельфії був довгий час завзятим прихильником еп. Ортинського і доперва в послїднім часї перестав вислугувати ся одиниці, а пішов на службу загалови.

Ми зовсїм не хвалимо п. Поляка, а константуємо тільки знані многим людям факти. Питайте про особу п. Поляка бувших делеґатів з кількох конвенцій Р. Н. Союза, питайте Шамокінців і Філядельфійців — кождий вам скаже, що Михайло Поляк чесна і справедлива людина. А чомуж наш Преосьвященний накинув ся з такою лайкою на него? — Бо у еп. Ортинського кожда така людина, що має свою власну совість, що не повзає у його ніг і що має відвагу звернути увагу загалу на його нетактовність — то „хороба“ і „худоба“, що вірує у „вільну любов“...

Якже то гарно і приємно для американської Руси з приводу того факту, що її духовного вожда, князя її церкви тягають по судах за образу чести невинних людий! От діждались ми красної потїхи зі свого рідного епископа! І довго воно так буде? — скажіть, добрі люди!

БЕЗГОЛОВЄ В УПРАВІ ГР.-КАТОЛ. ЦЕРКВИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Вже давнїйше згадували ми нераз в нашій часописи, що навіть в самій начальній управі гр.-кат. церкви запанували від якогось часу ненормальні відносини, які скорше чи пізнїйше мусять викликати реакцію зі сторони тої части духовенства, котре не могло байдужно глядїти дальше на чимраз сильнїйше зростаюче безголовє.

Засліплений деспотизм епископа Ортинського і його „тайної консисторії“, опертий на фалшивій амбіції і безідейности кількох одиниць викликав серед кругів духовенства правдиве пекло, яке може потягнути за собою дуже сумні наслїдки для гр.-кат. церкви в Америці.

Щоби подати загалови бодай в приближеню образ того безголовя, яке сильно вкорінило ся в самім центрі церковної управи, в епископській канцелярії у Філядельфії, наводимо понизше дві дописи. Перша під заголовком „**Велика і сердечна просьба до Високопреосьвященого Архієрея Кир Сотера**“ появила ся в 17 ч. „Нового Житя“. Друга допись з кругів сьвященства під заголовком „**Близші поясненя до особи о. Стецюка і до відносин в епископській канцелярії**“ доповняє в дечім першу допись.

ВЕЛИКА І СЕРДЕЧНА ПРОСЬБА ДО ВИСОКОПРЕОСЬВЯЩЕНОГО АРХІЄРЕЯ КИР СОТЕРА.

Письмо наше не має на ціли в якій-небудь мірі виступати проти Вашої особи, Високопреосьвященний Владико, котрого ми всі глубоко поважаємо, любимо і з повним вдоволенєм сповняємо кождий приказ; письмо отсе є радше признакою вашої любови, поважаня і повного віддання, бо ціль его є: звернути увагу Вашого Високопреосьвященства на невідповідне а вельми шкідливе поступованє о. Стецюка, що повіреного собі уряду секретаря уживає або як діточої забавки, або як жерела, в якім заспокоює свою хоробливу амбіцію, нерозум і цілковитий брак доброго виховання. Шкідливі наслідки поступованя о. Стецюка вже тепер дуже ярко замітні. Щоби отже задержати наше церковно-народнє житє в поновній дорозі до повного неладу і замішання і щоби зробити перший крок до загладження сеї невимовно-прикрої борби серед нашої суспільности, [illegible] хоробливим амбіціям і нерозумови о. Стецюка, ми рішили ся публично представити цілу справу в сій вірі, що Високопреосьвященний Владика положить конець вибрикам непрактичного, нерозумного і дико-виховного о. Стецюка, чим, гадаємо, зробить загалови сьвященства, людям, що беруть безпосередну участь в церковно-народнім житю, і тим всім, для котрих тайни секретарської діяльности о. Стецюка не є тайною, велику радість, скріпить їх захитану енергію і зробить перший крок до усуненя борби на американській Руси. Один замїт: чому ми вибрали дорогу через часопись а не таку дорогу, яка єдино пристоїть священникам? Відповідаємо, що иншим способом се неможливо було; а впрочім особа о. Стецюка така мало замітна і похвітна, то він є так звенавидженний серед всіх тих, що коли будь могли мати яку-будь стичність з ним, що з легким серцем говоримо про цілу справу публично в сій вірі, що робимо велику прислугу Високопреосьвященному Владиці, звертаючи увагу на ті погані примхи о. Стецюка, яких Владика у Своїй доброті може не замітили а коли замітили, то може не знали, що думає загал сьвященства і людий, що близше интересують ся справами церковними.

Певною є справою, що Впреосьвященний Владика виїзжають за яких два-три тижні до Риму. Лишають дієцезію і сьвященство. А кого буде там рядити? Певно, що Вікарій Генеральний, як законний заступник на случай неприсутности епископа. Та Вікарій Генеральний далеко від Філядельфії і лиш яка сотна часть справ дістанесь єго в руки. Неодин з нас вже то чув, що о. Стецюк заздалегідь готовить ся рядити дієцезію, заладжуваючи всї справи, а найменшому по епископі достойникови, Вікарієви Генеральному, лишить, як сказав: „посьвячувати цминтарі, коли таке трафить ся". Від достойної особи ми дізнали ся, і в разі потреби нею посьвідчимо ся, — що о. Стецюк серед якоїсь нерозумної мегальоманії говорить звичайно, показуючи на себе: „Я — дієцезія". Тому, що ми і певно прочі сьвященики і цїлий сьвідомий загал народу не бажає собі мати такої загоностої, нерозумної і низько-думаючої „дієцезії", як о. Стецюк, то ми просимо дуже сю „зелену дієцезію" скасувати конче перед виїздом до Риму а привернути звичайний лад, який практикують ся в цїлій кат. Церкві, іменно: нехай Вікарій Генеральний рядить дієцезією, поки Владика не повернуть. До о. Стецюка, не тільки як до секретаря, але загалом як до людини, ніхто з сьвященства жадної симпатії не має а Високопреосьвященний Владика не можуть вимагати від сьвящеників, щоби зі своїми потребами удавали ся до особи не тільки такої, що загалом не надаєть ся на жадну американську парохію, як людини нерозумної, загоностої і ненормальної.

Наше публичне прошене мотивуємо коротко: 1. о. Стецюк є людина абсолютно нездорова морально, себто не нормальна. Се впадає кождому в очи, хто приходить з ним в стрічність. Нехай собі психіятри розслїджують його стан душевний, але [illegible] шпиталь а не секретарський столик. Як може пр. нормальна людина, як секретар, говорити в справах дієцезії: „Я перенесу о. А. на сю а сю парохію", або: „Я здасть ся суспендую о. Б. бо...", або: „о. В. не дам на більшу парохію, бо має слабий голос", або: „хоч би епископ хотів залагодити спір, то я не допущу до сего" (заходило тут о „файт" зі „Свободою"), або: „Колиб я хотів, то одним словом зруйнував би Союз та..." і т. д. і т. д. Мегальоманія — се хороба дуже тяжка, бо вона і мучить самого мегальомана а ще більше окружене. Ми, сьвященики і нарід, хочемо, щоби виключно епископ звертав ся до нас такими словами як: „я приказую", „я переношу", „я суспендую" і т. д. а нїколи секретар, ще й такий мізерний як о. Стецюк. Не можемо до нього мати найменшого поважаня, бо не бачимо у нім найменших примет, задля яких мав би він так по-чтиво і терпеливо висувати свое „я" на перший план, ще й перед епископа. Про його ограниченість і брак виховання нехай роскажуть сї чисельні делегації людий, які мали нагоду слухати его [illegible] і після повороту до своєї парохії говорили: „Чому у епископа є за секретаря не сьвященик, а якийсь жидок?" (автентичне!)

2. о. Стецюк не має найменшого поняття про житє душпастирське і навіть на очи не видів американської парохії і не розуміє положеня сьвященника, ні оправданих жадань людий. І тому єго „зарядженя" (навіть часто без відомости епископа!) викликують все непорозуміня між парохіянами а сьвященством [illegible]. Ніколи ще не вертали сьвященики з Філядельфії після відбутої авдієнції, „во своєя" з таким поганим настроєм і безпомічностю чи то безрадностю, як тепер, коли о. Стецюк, з якоюсь неопреділеною близше самопевністю, наплете їм тереревенів і небилиць в повелительнім тоні цілу копицю, не допускаючи звичайно до самого епископа. Уважаючи о. Стецюка за зовсім малозамітну особу, сьвященики не будуть чей-же з ним передирати ся, а вертають домів, не залагодивши справи, обіцюють собі загалом до Філядельфії не їздити тай сердечно жалують бідного епископа, що серед своїх тяжких занять і клопотів, не додумуєть ся навіть, яку білу держить за стіною.

3. о. Стецюк — се людина без глибшого образованя. До того єго сьвітогляд — се він і єго хоробливі думки. Не маючи ніяких даних на се становище, що його тепер займає, намагає своєю зарозумілостію; а в чім єго зарозумілість єму не пощастить, там мстить ся, якими може способами. Тому, що по фактах можна-б було дійти до осіб, ми їх, зі звісних причин не подаємо. Кажемо тільки серіозно, що навіть панський посїпака на галицькім лані не поступає собі так з робітниками, як о. Стецюк поступає собі зі сьвященикaми і загалом з людьми. Він же хвалить ся публично таким культурним ділом, як: „вибив по морді і викинув за двері." Може се трафило ся з „худобою", як він зве людий, але коли не здержить ся єго в розгоні, то часом може він піднести руку свою і на сьвященослужителя і попаде в анатему, якою лякає сьвящеників, що з невеличкими вимками творять по єго думці „погану Авгієву стайню." Ми говоримо тут за його образоване. Богато сьвящеників держить на велику памятку сї листи славетні, що то приходять нераз до них з канцелярії епископської, повні баналюк і першого сорта дурниць, до того виписані таким урядовим тоном, якого соромив би ся навіть сїльський „Гриць" зі своєю найбільшою гусячою фільософією: „а баба ґаламаґа". Дехто зі сьвящеників, одержавши лист від о. Стецюка, попадає у велике нервове подражненє, дре тоді лист на дрібні кусні і висилає своєму товаришеви з допискою: „Мої сили душевні не видержали тих нісенітниць, може ти, друже, видержиш"... А з таких листів о. Стецюка можна було вичитати фатальні слова: „не лякайте, отче, нас; з вас говорить ваша хороба а не розум"... А така робота які наслідки потягає за собою? Зневіру сьвященьства а в дальшій мірі жалї в сю сторону і до сеї особи, що навіть не знає, за які вибрики мусить відповідати... Треба приміру? Послужимо одним, бо инших, як ми сказали, годі нам наводити зі звісних причин: Де є нині о. Орун, сей чоловік загально люблений і чесний, що в перших починах найтяжшої борби нашого владики стояв вірно і твердо боров ся, працював і заслуги єго є величезні, — сей чоловік, котрого ціле наше сьвященьство глубоко поважає і сам Владика певно любить, як найвірнійшого сина? Де він? **В Канаді!** Пішов, як сам писав до одного сьвященика, — „зневірений і прибитий, зачинати заслугувати ся наново, щоби знов своє здоровлє руйнувати і мати по якімсь часї якесь право до нового епископа і нової дієцезії". А через кого се стало ся? Хто цікавий, нехай напише до о. Оруна, а певно дістане відповідь, що всьому причиною є: **глупа зарозумілість і месть о. Стецюка.** А по тій самій дорозі, по якій пішов о. Орун, не підуть инші сьвященики? Тільки тоді ні, коли о. Стецюка не буде там, де можна буде мати який будь вплив...

4. Що тепер на американській Руси пекло, се кождий знає. І друга правда велика, що се пекло можна злагодити або в цілости втихомирити відповідною роботою з Філядельфії. Справа ще не є така безвихідна, що-б не було можна полагодити роздору між синами того самого народу і тої самої церкви. Ми розважали досить сю справу і прийшли до пересьвідченя, що о. Стецюк се головна причина отсеї борби, що розгоріла ся в останних часах. Чи не мусів старий Союз обстати за своїм відділом щей таким для Філядельфійської катедри заслуженим, як бр. сьв. Георгія, котре то братство брутально викинув о. Стецюк з церковної галї? Се зовсім зрозуміле! Преосьвящений Владика можуть бути певні, що Союз вибачить неодну прикрість своїому епископови, але не подарує нічого о. Стецюкови, що є соромом для нас всїх!

5. о. Стецюк трактує сьвящеників так, як наймитів. Сьвященьство терпить йому тільки ради Владики. Коли-б не Владика, то о. Стецюк не знав би, куди сховати ся перед кождим сьвящеником. Дуже часто приїзджають сьвященики з подальших стейтів на авдієнцію до свого епископа — та, не дїставши ся до Владики, мусять вислухати глупих моралів з уст нервового молодика, що відай чи коли був між добре вихованими людьми або чи загалом застановляв ся над тим, хто він є, бо инакше не поводив би ся так, як останний ароґант. Резиґнуємо дальше із сего превеликого щастя, щоб при кождій нашій авдієнції був присутний о. Стецюк і робив свої уваги навіть в таких справах, до яких він не сьміє мішати ся. Такого порядку нїгде нема. Сьвященики приходять нераз зі своїми на пів-особистими справами, які опісля, у відповіднім осьвітленю, переходять до загальної відомости, завдяки „урядовій тайнї!" Бували случаї, що деякі, навіть каноніки, по кілька разів приїзджали до Філядельфії, щоби побачити ся з епископом, та мусїли вертати без нічого, бо... о. Стецюк не уважав за відповідне пустити їх на авдієнцію. Се, що ми нераз чуємо при авдієнціях, іменно: як о. Ст. відзиваєть ся навіть до епископа, є таке погане і мерзке, що дїйсно приходить ся нам сказати, що доброта замикає очи Владики. Впрочім: просимо бути певними, що в цілій дієцезії нема може ні одного сьвященика, який мав би хоть крихітку симпатії або довіря до теперішнього секретаря! Хочемо роботи отвертої, поведеня сердечного, благородности, прихильности, хоч середного образованя, — але не ароґанта і тумана!

6. о. Стецюк гонить за достоїньствами, що є фактом. Ми просимо Впреосьвященого Владику, щоб вволив бажаню о. секретаря і дав йому найвисше достоїньство, по нашій думці, с. є. парохію таку, яку він сам собі вибере; побачить він сам, набравши ся пастирського благоразумія, в якім раю кождий сьвященик жиє, так в кінци дістане, гадаємо, свою заплату за свою діяльність.

В кінци: Ми вибрали „Нове Житє", в якім оголосили повисше наше письмо, бо: 1) ніхто не буде підозрівати, що ся часопись містить се письмо для кирини, тільки для добра церковного, а 2) знаємо точно, що нашим письмом звеселить ся загал сьвященьства, що бажає собі як найскоршого усуненя о. Стецюка з посади секретаря.

(Сімнайцять підписів сьвящеників. — Пр. Ред.)

Від Редакції: Ми дістали се письмо тому два тижні і не хтіли його містити. Однак, засягнувши інформацій у віродостойних людий, як рівнож і сьвящеників, прийшли, на підставі відповіди їх, до пересьвідченя, що поміщене сеї статї не зашкодить нікому (навіть о. Стецюкови), противно поможе. Ми в справі о. Стецюка від давного часу дістаємо всїлякі дописи (особливо від парохіян з Філядельфії). Не містили ми їх, бо вони закроювали на пустословність. Однак під повисшою статею підписані такі віродостойні люди, що ми не могли відмовити.

БЛИЗШІ ПОЯСНЕНЯ ДО ОСОБИ О. СТЕЦЮКА І ДО ВІДНОСИН В ЕПИСКОПСЬКІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ.

Невдоволенє, яке так довго бушувало серед нашого сьвященьства задля нещасливої обсади місця епископського секретаря, знайшло остаточно свій вислів в послїднім числї „Нового Житя". Сімнайцять найповажнїйших і найстарших сьвящеників, не могучи серед теперішних невідрадних обставин в Філядельфії найти иншого способу полагодженя справи, мусїли вибрати дорогу публичного протесту проти дотеперішної господарки на Норт Франклін Ст.

Довго кипіло, довго бурило ся, доки вкінци не прийшло до вибуху. Та вибух сей ще далеко не такий, який би він повинен бути. Стаття в „Новім Житю" держана в незвичайно поважнім і умірковaнім тонї. Хто лїпше і близше знав особу о. Стецюка, хто знає його безличні затії, сей мусить признати, що в згаданій статї нема навіть приблизно вірної відбитки всего того, що діє ся з його вини на американській Руси.

О. Стецюка знаю ще від малої дитини. Вже в дитинячім віці не любив його ніхто. Ровесники школярі ненавиділи його і сторонили від „фалшивого Василя". Тосаме діяло ся відтак, коли Василь ходив до ґімназії в Тернополи. Крім довгих і великих ух надарив його Господь і добрим слухом та яким-таким голосом. З сеї причини поручили йому веденє ґімназіяльного хору і діріґентуру. Та ненависть до його особи і його нетовариське поведенє спричинили се, що хор розпав ся, а Стецюк зістав діріґентом без співаків. Не инакше було й на теольоґії. Всї вважали його за підлесника і доносчика, тому з ним товариші не жили, але від него сторонили. Жадний почестий став він головою кружка „целєбсів", бажаючи сим способом звернути на свою особу увагу властий. Яко голова „целєбсів" ломить голошені недавно ним засади і один із перших женить ся. В женячці щастє йому не дописувало. Осьвідчив ся одній панні, але дістав „гарбуза" помимо грозьби, що вступить до монастиря. Біль минув і наш Василь пішов до голови по розум: він женить ся з богатою дочкою селянина а, що не бачить для себе ніяких виглядів в Галичині, бо всї знають його хиткий характер, іде до Америки, щоби стати маючим чоловіком. Всесильний доляр манить його своєю красою і він іде з рішучою постановою, ужити всїх способів і сил, щоби лише гроші зробити. Тут щастє йому усьміхаєть ся. Трафляє в добру пору, орієнтуєть ся скоро в ситуації, пізнає добре серце і слабу волю епископа, використовує його американські клопоти і опановує його цілковито. І в сїм якраз лежить безхарактерність о. Стецюка. Справдї треба бути позбавленим всякої чести і совісти, щоби в сей гидкий і мерзкий спосіб використовувати положенє свого начального зверхника і добродія.

В короткім часї доводить до того, чим тепер прилюдно сам хвалить ся, що він перший дістав у свої руки ключі від епископської каси, що він перший не має над собою ніякої контролї в завідуваню грішми церковними, дієцезіяльними і публичними. „Епископови—каже Стецюк — даю 40 долярів на місяць, щоби мав чим заплатити Сестрам за вікт, а з рештою роблю, що сам схочу". І чи найшов би ся на сьвіті який чесний чоловік, що підняв би ся — хоч би й яким довірєм тїшив ся — завідувати самовільно публичним майном? Чесний і розумний бояв би ся тїни підозріня, не хотів би стягати на свою особу ніякого посуджуваня, та Стецюк тим хвалить ся і видко, що йому і тим добре і що воно- поплачує... Подібної господарки нема в цілім сьвіті, при жадній касї, де господарить ся публичним грошем. Та що обходить безкритичного кретина (бортака, йолопа) людська опінія, що обходить його публичне підозрінє! Щоби він тілько вдоволив свою безграничну особисту амбіцію.

А дальше! Де в сьвіті діеть ся таке, щоби при кождій авдієнції у епископа був присутний його секретар? У котрого епископа чи якого сьвітського достойника має секретар право вмішувати ся до розмови і рішати справи? **В канцелярії епископа в Філядельфії приймає сторони не епископ, а Стецюк, справу рішає не епископ, а Стецюк, і від спротиву Стецюка нема жадної апеляції.** Лучаєть ся таке, що сьвященик іде нераз два дні до Філядельфії, але, коли натрафить на злий гумор Стецюка, віді\`зжає, не бачивши епископа, бо Стецюк його не пускає і справа скінчена.

І як без найменшого образованя і вихованя є Стецюк, так з другої сторони є він у великій мірі хитрий і підступний. Епископа вміє при кождій нагоді як найлїпше для себе використати, не зважаючи на се, чи спосіб чесний чи ні, щоби лише вкрасти ся в ще більше довірє епископа. Нераз почути можна від секретаря, як він варікає, що вже 5-та година пополудня, а він ще обіду не їв, так страшно працює. Тимчасом він робить се нарочно, нарочно не їсть обіду, хоч часу має доволї, хоч нічого не робить; все те робить він в тій цїли, щоби навіть з такої дрібниці збити в очах епископа для себе капітал — диви, Владико, для Тебе і через Тебе я голодую, ночий не досипляю, здоровлє своє трачу, житє своє в жертві Тобі приношу, а Ти ще сумніваєш ся в мою прихильність?...

Як заходить потреба, то Стецюк вміє з себе й блазна зробити, вміє скривити ся, вміє і заплакати. І як кривив ціле своє житє своєю душею, так кривить і тепер, тільки чимраз зручнійше, чим раз лїпше; звичайно — практика. І так в покривленім тїлї покривлена й душа.

По висловленю публичної гадки в „Новім Житю", по сїй заяві протесту і невдоволеня, кождий чесний і розумний чоловік кинув би все і за всяку цїну усунув би ся зі свого становища, — але не так думає секретар з Гниличок. Так поступають люди розумні і амбітні, але не безхарактерник і плосколобий безідейник. Стецюк в своїй ослячій упертости навіть по тім, що стало ся, навіть по такім публичнім поличняку не уступить. А коли може й уступить колись зі секретарства, то не уступить ся з Філядельфії. Хоч формально хто инший буде іменований секретарем, то дїйсним секретарем позістане Стецюк. Буде, як він сам хвалить ся, так довго, доки схоче, бо він нікого не боїть ся, йому ніхто нічого не зробить. Стецюк хоче остати в Філядельфії коли не секретарем, то парохом і робить все можливе, щоби з Філядельфії не рушити ся, бо він тут і епископ і парох і дієцезія і консисторія — одним словом ціла власть церковна на американській Руси.

До чого доведе та безглузда господарка в Філядельфії — покаже будучність. Однак є факт, що є зле і страшно, а готово бути ще гірше, ще страшнїйше. Готово покінчити ся все дуже фатально. По Стецюкови надїяти ся благорозумности і такту — се пусте вичікуванє, бо чоловік, якому вже в очи говорено „ти худобо", „ти смаркачу", а він на все те не реаґував ніодним словом, але всї ті обиди відбивали ся від його мідяного чола, як горох від стїни — то й тепер не знайде він в собі на стільки совісти, щоби під напором публичної опінії уступити. Треба буде мабуть острійших средств, треба буде на терор з гори ужити терору з долини, щоби змусити його до пошанованя волї загалу, зневолити його до пізнаня правди, що „vox populi — vox Dei" („голос народа — се голос Бога").

Перед тими скрайними средствами перестерігаємо, кого належить...

18-тий сьвященик.

Обі дописи характеризують передівсїм позакулїсову полїтику в епископській канцелярії, причім дають також вірний та правдивий образ взаїмних відносин між епископом, його секретарем і сьвященством. Сумний се образ, але сего можна було вже заздалегідь надїяти ся. Є се однак лише одна частина образу того багна, в якім опинила ся тепер цїла єрархія.

У відповідь на першу допись появило ся в ч. 3 „Епархіяльного Вѣстника" з дня 22 мая с. р. розпоряджене еп. Ортинського, якого зміст подаємо низше в дословнім передруку. Воно звучить ось як:

Ч. 419|14

Часопись „Нове Житє" в Ч. 23 заподає, що 17 Священниковъ подписало „Сердечну просьбу до Епископа Киръ Сотера (Редакція пропустила подписы), и въ той сердечной просьбѣ домагають ся усуненя Секретара Епископского о. В. Стецюка. Причины усуненя его заподають такъ важкі, що годѣ полишити сю справу безъ чимъ-скоршого полагодженя. Отъ симъ мы выточуємо о. Секретареви В. Стецюкови процесъ канончный за провины, поданй прилюдно въ часописи „Нове Житє", и всѣхъ 17-охъ ОО. взываємо, щобы станбли якъ оскаржуючи, або яко свѣдки. Дѣло серіозне и великои доносности, — тому годѣ крыти ся зъ своими именами. — Если о. В. Стецюкъ провинивъ ся, то нехай покутує, а если нѣтъ, то годѣ єму водобрати честь передъ цѣлымъ свѣтомъ та загороджувати дорогу до житя, яко священикови. — Сѣмнайцять ОО. Духовныхъ зробили грубу похибку, що выминули Епископа — выминули консисторъ і выминули судъ Епископскій правно установленый, передъ котрымъ всѣ дѣла, навѣть свѣцкихъ людий, о сколько они зъ церквою мають дещо спольного, полагоджують ся. — Тымъ больше дѣла выключно священничй мусять бути передъ тымъ судомъ духовнымъ покончени. — Сю нечувану ошибку мы на разѣ не беремо подъ розвагу, а взываємо лише отсею дорогою всѣхъ 17-охъ ОО. Духовныхъ, щобы явно и чесно, для добра церкви и самыхъ священниковъ выступили до процесу каноничного — и явили ся въ нашой канцеляріи дня 26-го Мая 1914 въ цѣли переслуханя и засвѣдченя проти о. В. Стецюка, Еп. Секретаря. Якразъ дня 26-го збере ся консисторъ — тожь нехай жаденъ зъ 17-охъ не водкаже ся прибути и зголосити до суду Епископского. На случай, еслибы тыхъ 17-охъ ОО. Духовныхъ не явило ся до процесу, то ipso facto ихъ закиды булибы нечестію і ганьбою для нихъ самыхъ а Редакція „Нового Житя" буде мусѣла водповѣдати передъ судомъ свѣтскимъ.

Хто раз влїз у болото, сей грязне щораз глибше; про се найлїпше сьвідчить повисше розпоряджене епископа. До сего повернемо ще в слїдуючім числї. Недалека будучність повинна принести розвязку. І якнебудь воно покінчить ся, остане в кождім случаю фактом се, що епископ є наскрізь скомпромітований: **скомпромітований не тільки яко епископ і князь церкви, але навіть яко одиниця суспільности, яко чоловік!**

Є однак слїдний великий поступ в подвигах епископа. До недавна голосив боротьбу з проповідальниці, а тепер вже приходить ся йому кінчити її перед судами. Три процеси в недалекій будучности: епископ а М. Поляк, епископ і секретар а духовенство, епископ і секретар а „Нове Житє".

Є надія, що згадані процеси принесуть користь, бо виведуть не одно еще на сьвітло денне.

НАМ НЕМА ЧОГО ВСТИДАТИ СЯ!

(Відповідь „Дзєннїкови для вшистких").

При кінци першої половини сего місяця заїхала була до Бофало, Н. Й., звісна нюйорська театральна трупа, щоби там відограти зладжену і вивчену собою драму „Січинський-Потоцький". Бофаловські Поляки, яких там є кільканайцять тисяч, почали робити сїй трупі всякі перепони, а нарешті стали грозити!

Ось місцева польська часопись „Дзєннїк для вшистких" (з 12. мая с. р.) помістила на адресу Русинів досить довгу статю п. н. „Встидайте ся Братя Русини!" Із сеї статї наводимо тут кілька найхарактеристичнїйших висловів, бо цілої статї не виплатить ся переводити.

На самім вступі читаємо: „У вчерашнім числї нашої часописи була уміщена така нотатка: „Русини мудро зроблять, коли самі відкличуть [illegible] ставлене штуки „Січинський і [illegible]кий". Не надаєть ся та річ на наші обставини, тимбільше, що Польонія на Чорній Скалці жила доси з Русинами в примірній згоді".

Проти сеї „нотатки" запротестував хтось-там з місцевих Русинів і редактор „Дневника для всїх" вичитав „шовінїстам" і „варягам" довгеньку лїтанію-науку, в якій бажає нїбито „шпкладної" згоди з Русинами, але за яку цїну!... Каже пан редактор миролюбивої польської часописи, що штука „Січинський-Потоцький" у високій мірі ображає, а навіть зневажає Поляків. Січинський то „звиродніла одиниця", а його вчинок поповнений на намістнику Потоцькім — то „страшний і вирафінований злочин". Потоцький „бил павет занадто поблажливим на високі шовінїстув русіньских і отачал цалон жичлівосьцьон братнї наруд". А далі: „Наші земляки і преса заховали ся в тїй понурій справі з цїлою гідностю. І потім,

коли наступив засуд Січинського, коли жінка замордованого просила о ласку для злочинця, коли врешті Січинський утік до Канади (sic!), ми перейшли тут над сим дуже швидко до порядку дневного".

Доси була нібито просьба, а тепер іде вже грозьба: „Памятайте ви, панове братя, які хочете уходити у нас за т. зв. „українців", що тут на вільній землі Вашінґтона не вільно розпалювати народних ненавистий". Відтак заявляє пан редактор, що Ґонтів, Залізняків і иншого рода гайдамаків-різунів не потребує, а врешті каже: „Звертаємо ся до вас, братя, не з грозьбою, але з радою, аби ви памятали, що ми тут в Америці, а особливо в Бофало і навіть на Чорній Скалці сильнійші від вас значно. Ви незорґанізовані зовсім — ми маємо вже силу політичну".

Щож можна відповісти закукурікченому і чванькуватому редакторови польської часописи? Нехай йому вистарчає отсих кілька слів:

Нарід руський є згідливий вже з самої природи (се можна доказати історичними фактами), але має також свою честь і амбіцію. Спільне пожитє Русинів з Поляками є дуже можливе, але нехай Поляки примінюють супроти Русинів звісну оклепану фразу „вільні з вільними, рівні з рівними" (на сю фразу покликуєть ся і п. редактор „Дз. для вшистких") не тільки в теорії, але і в практиці. Без того нам годі рушити ся з місця, ба що гірше: між нами виросте така величезна прірва, що її не перескочить ніякий польський миротворець!

О скільки нам відомо, штука „Січинський-Потоцький" є в мінімальній части повторенем того, що справді мало місце у Галичині, а як що ся штука ображає чи навіть зневажає Поляків, то се чейже не наша вина! Адже сам „Дзєннік для вшистких" каже, що „хто сіє вітер — збирає бурю". Чиж ми тому винуваті, що небіщик Потоцький, а з ним і инші польські верховоди сіяли між нашим народом вітер?...

Констатуємо, що такі „звироднілі одиниці", як Січинський лучають ся у кождого народа (у Поляків також) і що дотичний нарід сими одиницями гордить ся. Ми не маємо потреби бути ліпшими чи гіршими від других і тому уважаємо Січинського нашим народним героєм, бо він убив ворога не свого особистого, але народного.

О скільки намісник Потоцький був для нас „поблажливий" і якою жичливостю окружав він „братні нарул" — се відомо дуже добре кождому пересічному Галичанинови; не хотять сього бачити тільки засліплені ненавистю й гордістю Поляки.

З якою гідностю заховували ся польські тромтадрати по акті Січинського, підчас його дворазової розправи і це довго опісля — се ми теж дуже добре знаємо, але знаємо і те, що Поляки почали з нами серіозно числити ся аж від тої хвилі, коли упав Потоцький. Виходить, що колиб у нас Січинських більше, то й більше добра малиб ми на своїй власній землі.

Подаємо до ласкавої відомости пана редактора „Дз. для вшистких", що ми не є „так звані українці", але таки правдиві Українці, які, очевидно, ніколи не підуть до польських „учених" з запитанєм, як їм себе звати.

Що на вільній землі Вашінґтона вільно, а чого не вільно — се ми знаємо без пана редактора „Дз. д. в."; знаємо також і те, що всякі польські панове (хлопи ні!) не від нині вже мають порядного страха перед „Ґонтами, Залізняками й иншого рода гайдамаками-різунами".

Ми знаємо, що в Бофало Поляків богато, але боятися їх ми не потребуємо, бож тут не Польща, а вільна [illegible]а. Не боїмо ся рівнож польської [illegible] „політичної", бо покищо у Злучених Державах обовязують закони не польські і президентом є Американець, позбавлений — на щастє — „висшої польської культури".

ПРОЦЕС МОСКВОФІЛІВ У ЛЬВОВІ.

(Дальше).

ЗІЗНАНЯ МОСКВОФІЛЬСЬКОГО СЬВЯЩЕНИКА.

Велике зацікавлене викликали у Львові зізнаня москвофільського сьвященика о. Йосифа Винницького, котрий виявив богато тайн нечистої роботи російських платних аґентів у Галичині. Натомісць серед москвофілів викликали сї зізнаня перестрах.

О. Винницький зізнавав у пятницю, дня 1. мая. Є він греко-католицьким парохом в селі Ролеві, дрогобицького повіта, має 48 літ.

На просьбу присяжних судіїв заявляє сьвідок, що буде говорити по польськи.

Сьвідок зізнає, що знає обжалуваних Колдру і Бендасюка.

На питанє предсїдателя розповідає, що його син Роман забаг був в 1911. році пійти до Росії. Він спершу відраджував синови та син рішучо наперся, поїхав до Львова до редакції москвофільського дневника „Прикарпатской Руси", щоб зібрати потрібні відомости. **В редакції застав сьвідок ґрафа Дішайля з Росії і той у розмові предложив сьвідкови перехід на православе та поправив синове подане до російського православного архиепископа Антонія.** Сьвідок не дав що-до себе обовязуючої відповіди і відїхав домів. По тім візвано сьвідка знов до Львова, куди був приїхав знова ґраф Дішайля. Говорив з ним сьвідок вперед в реставрації Лясоцького, а відтак в редакції. **Ґраф Дішайля обіцяв сьвідкови за перехід на православе квоту на загосподароване, 2.000 рублїв платнї і обіцяв удержанє для його дітий.**

Сьвідок тодї ще не заявив своєї згоди.

Опісля згадує сьвідок про смерть дочки та на її спомин тихо розплакуєть ся...

Покійну дочку відвозив сьвідок до Росії до міста Холма та, вертаючи, стрінув ся за Дубном на стації Здолбуново з ґр. Дішайлею. Було се у вересни 1911. р. Дішайля говорив зі сьвідком знов у справі переходу на православе, закликав його до Житомира та заявив, **що він (Дішайля) їде до Радивилова, щоб стрінути ся там з обжалуваним С. Бендасюком.**

Сьвідок бачив, як вони оба говорили на стації.

Як сьвідок приїхав домів з Холма, то заскочила його вже суспензія (завішенє в урядованю) за поїздку до Росії. Та по двох місяцях епископ зволив привернути його, але опісля знов засуспендував його 10. січня 1911. р.

По сїм сьвідок знова приїздив до редакції „Прикарпатской Руси", щоб запевнити собі якісь средства удержаня. **З редакції післано сьвідка до Бендасюка, а він порадив йому, аби їхав до Росії до ґрафа Бобрінського.** Дав йому лист до него та ще й позичив чи дав 200 корон. Чи се була позичка, чи даровизна, сьвідок не тямить. Сьвідок не мав візованого пашпорта, тому Бендасюк дав ще йому поручаюче письмо до російського урядника на границі Козловського, аби йому не роблено перепон на кордоні.

В Петербурзї сьвідок ґрафа Бобрінського не застав, тільки його жінку. Вона йому сказала що ґр. Бобрінський є в Київі та, що стрінеть ся з ним сьвідок в монастири у Яблочині. Тут ґр. Бобрінський повторив сьвідкови ті самі предложеня, які робив і ґр. Дішайля. **По переході на православе мав сьвідок остати сьвящеником в Галичині,** на що сьвідок вкінци рішив ся.

Ґр. Бобрінський у своїй розмові заявив, що Галичина се зрілий овоч, який зірве Росія та що вона до того приготовляєть ся.

Ґр. Бобрінський говорив також сьвідкови, що у Львові має бути виданана нова російсько-православна часопись, яку мали редаґувати Колдра і Бендасюк. Сьвідок одержав тодї від ґр. Бобрінського 100 рублїв, та відвідавши діти у Холмі, вернув ся домів.

Знов поїхав сьвідок до Росії в червни і там бачив ся в Петербурзї з ґр. Бобрінським. Тодї він не був уже ласкавим для сьвідка та предложив йому, щоби поїхав до Америки, а там православний епископ Плятон дасть йому парохію. Сьвідок не міг згодити ся на те, бо вже був старший, має жінку і діти.

Сьвідок одержав тодї 150 рублїв від прокуратора сьв. Синода Саблєра, а відти поїхав до архиепископа Антонія. Розмова з архиепископом Антонієм скінчила ся так, що замість обіцюваних 2.000 рублїв давано йому лише 800 рублїв тому, що бунїмто він суспендований. Сьвідок на се не приставав, бо був лише часово суспендований. Сьвідок був ще якийсь час в Почаєві та побачивши, що з ним поступають нечесно, написав лист до епископа Чеховича і вернув ся. Тут привернено йому права греко-католицького сьвященика. По повороті до Галичини був сьвідок арештований під замітом шпиґунства на користь Росії, але слїдство проти него застановлено.

Сьвідок додає ще, що добивав ся від православного архиепископа Антонія гроша на службу в Галичині, та арх. Антоній казав, **що вони дають доволї гроша, бо дають на удержанє кацапських газет в Галичині „Прикарпатской Руси" і „Русской Правды".**

Предсїдатель: Пане Бендасюк, ви казали, що не удержували зносин з ґрафом Дішайлею, а ось сьвідок зізнає, що бачив, як ви з ним стрінули ся і нараджували ся в Росії, в Радивилові?!

Обж. Бендасюк признає факт сеї стрічи, та каже, що вона була припадкова, бо він на неділю виїхав до Радивилова.

Предсїдатель заявляє, що із зізнань о. Винницького виходить, що то не могла бути припадкова стріча.

Прокуратор (до о. Винницького): Ваш син ходив тут до V-тої кляси. Як то стало ся відтак з його виїздом до Росії?

Сьвідок: Син поїхав до Житомира 1911. р. і одержав там дарове удержанє. Мав там бути пять літ, а відтак мав стати православним сьвящеником. Де саме сьвідок мав бути відтак сьвящеником, про те мови не було. Син приїздив нераз домів на сьвята й вакації. Він відразу не хвалив собі тамошних відносин та казав, **що се неправда, аби нас в Росії любили.**

На дальше питанє прокуратора заявляє сьвідок, що висьвячені на православних сьвящеників мали діставати по 800 рублїв платнї з Росії і мали вертати до Галичини. В православнім семинари був син Роман два роки, а відтак його виключено під підозрінєм, що він Українець.

Сьвідок каже, що ґр. Бобрінський завів там шпиґунство на товаришів. Ось так син сьвідка Роман мусів через те побити ся з одним питомцем і **його викинено.** Опісля вернув ся син до краю і сьвідок вислав його **до Америки, де він тепер працює яко робітник.** „Ось так сина викинули, а з мене зробили блазня" — каже сьвідок о. Винницький.

В дальшім допиті зізнає сьвідок о. Винницький, що галицьке православе є радше дїлом ґрафа Бобрінського ніж російських православних епископів, котрі є людьми деревляними, а тільки слїпо слухають ґрафа Бобрінського через те, що він перед ними хвалить ся, що має звязки з російським урядом.

Предсїдатель Левицький питаєть ся кацапських адвокатів, чи вони мають ставити які зізнаня сьвідкови о. Винницькому.

На се заявиляє д-р Дудикевич, що ані він ані його товарищі не будуть ставити питань з уваги на такі зізнаня, які зложив о. Винницький. Вони на се не приготовані і не знають, які мають ставити питаня о. Винницькому. Ставить внесене, щоби трибунал позволив оборонцям нарадити ся з обжалуваними в тій справі.

Трибунал на се не згодив ся і кацапські оборонці не ставили о. Винницькому жадних питань, зі страху, щоби ще чого гіршого для обжалуваних не допитали ся.

Коли вже більше не ставлено питань о. Винницькому, заприсяжено його і він відійшов.

З хвилї.

НОВИЙ СОЛОМОН.

В кождім числї „Народної Волї" є грубими черенками видруковано: „Читайте „Народну Волю!" Инші часописи пишуть: „Ширіть нашу часопись!" — „Приєднуйте нашій часописи нових передплатників" і т. д. Але редактор „Народної Волї" так далеко не сягає. Він був би вдоволений, як би його передплатники читали його часопись. А що певно так не є, тому так ревно закликає до того своїх передплатників у кождім числї. Признаємось, що і нас сей зазив спокусив. Читаємо в останнім числї „Народної Волї": „Р. Н. Союз (новий) в Скрентонї зібрав доси на голодуючих братів у старім краю **$7.50** (словами: сїм долярів і пятьдесять центів).

Ось і дочитали ся ми цікавої річи! Наші читачі пригадують собі, як ми писали перед кількома тижнями, яке було призначенє збірки Р. Н. Союза (нового). В редакційних статях „Народної Волї" і в урядових зазивах уряду Союза скрентонського було написано виразно, що з уваги, що редакція й уряд переконані, що всї инші гроші з Америки підуть на голодуючих хлопів у Галичині тільки з народно-демократичної партії, новий Союз мусить зібрати від своїх членів окрему суму на голодуючих хлопів радикалів і соціялістів, котру поділить по рівній части.

Поділити по рівній части на половину $7.50 се не велика штука, але річ в тім, що треба поділити ту суму між радикалів і соціялістів у старім краю так, аби обі сторони були вдоволені. Вони може вижидали і вижидають на ту поміч, тож треба їх задоволити.

Як се поділити, ми не беремо ся радити. На нашу думку треба до сього нового Соломона. Може о. Ардан буде тим новим Соломоном...

ДАЛЬША АКЦІЯ НОВОГО СОЮЗА ДЛЯ СТАРОГО КРАЮ.

По роздїлї $7.50 для голодуючих хлопів у Галичині між дві політичні партії акція нового Союза для помочи старому краєви ще не скінчить ся. Вона піде дальше. Бо ось послухайте, що писав уряд нового Союза при кінци своєї відозви в справі голодуючих (подаємо дословно):

„Спомагаючи грошем наших братів в старім краю не думаймо одначе, що тим зробили ми вже все. Ні, ми маємо ще инший обовязок. Ми мусимо тямити, що доки ми зглядно наші Товариші в старім краю небудуть мати відповідної політичної і економічної з'орґанізованої сили, доси уряд буде їх і дальше легковажити як доси та здирати з них послїдну сорочку, а коли вже побачить, що нема що більше здирати, полишить їх голодовій смерти. І тому щоби запобічи на будуче голодови подібному як сей, що є нині, ми мусимо також всїми силами помагати нашим братам, сотворити у себе сильні політичні та економічні орґанізації. Гаразд! За Головний Уряд Руського Народного Союза: **Іван Артимович, Голова, Михайло Беля, Писар, М. Саламандра, Скарбник**".

Се вже, розуміє ся, буде щось більшого від запомогової акції для голодуючих, а як воно буде переведене в дїло, певно буде також так публично оголошене як про збірку в сумі $7.50, тож і ми годі повторимо.

„МАЛОРОСІЙСЬКИЙ СОЮЗ".

Один член нашої Орґанізації прислав нам отсей лист: Як о. Ардан був давнійше урядником Р. Н. Союза (старого) і редактором „Свободи", то ніколи його се не вражало, що сей Союз називав ся по англійськи The Little Russian National Union of America", бо як би було його се боліло, то був би хоч раз одніський виступив проти сеї назви, а порадив перезвати замісць „Little Russian" — „Ruthenian" або „Ukrainian". Аж тепер його заболїло і прозиває від якогось часу наш Союз „малоросійським!"

Отче Ардан, признайте ся, Вас не назва анґлійська нашого Союза болить, але його зріст! Ви бачите, що **наш Союз великий, а Ваш малий,** тож лютить се Вас і хочете великому Союзови докучити, що він **мало**-російський! Мала потїха! З того ще Ваш Союз не стане великий.

А будьте певні, що такими прізвищами не вирвете у нас любови і пошани до своєї славної Орґанізації. Вона була, є і буде для нас дорогою нам народною і щирою руською або українською інституцією, хоч вона зачартерована по анґлійськи яко „мало-руська".

АМЕРИКАНСЬКІ ОГОЛОШЕНЯ.

Читаємо в одній українській часописи (що виходить у Злучених Державах) таке оголошене:

„Анархісти? Хорони Боже — Ні! Закон і порядок се наші середні (?) імена. The Masses. Сей місячник повинен бути на столі в кождого. Забавить дитину, подрочить маму, потрясе батьком, точно оден раз на місяць. За докучливість ручить ся! Чи маєте динаміт в вашій хатї?"

Отже як не маєте динаміту у своїй хатї, то купіть собі сю анґлійську ґазету, а вона подрочить маму і потрясе татом раз на місяць так як динаміт. Не треба навіть буде татови їздити на море за морською хоробою. Здаєть ся, чи не буде та ґазета також добра на прочищене.

Друга українська ґазета (канадійська) таке помістила оголошене:

„Женитьба. Молодець 24 роки, 5 фітів високий, важить 165 фунтів, без гроший бажає познакомитись з дївчиною або вдовою в намірі супружа. Інтересовані зволять писати за фотографією до і т. д."

Тут відразу бачать дївчата і всї читачі сеї часописи, з якої висоти сей молодець промовляє до них і яку до нього привязувати вагу.

Ще одну особливість найшли ми в одній канадійській українській часописи. Є у місті Вінніпеґу (провінція Манітоба) лїкар др. Ґержабек, котрий оголошує, що є одиноким польсько-русько-німецько-анґлійським лїкарем і специялістом від усіх недуг. Се такий ґенеральний специяліст від усяких найможливійших недуг і в усяких мовах. Чоловік небувалий. А мусить мати до того в додатку і ґенеральний лїк на всї недуги — або Трінера вино з зїля, або Феллєра (з Угорщини) „Флюїд Ельза".

ВЖЕ УДЕРЖАВИВ.

Редакція ґазети епископа „Америка", подаючи вістку, що українська приватна жіноча ґімназія під управою С. С. Василіянок у Львові **одержала** право публичности, додала від себе таку увагу: „Може се **удержавлене** також не подобає ся „Свободі" і коли виступить проти нього?"

На се відповімо редакції „Америки", що нема причини виступати проти сього, чого нема, не лише нам, але нікому. Ми тільки можемо виступити проти неуцтва „Америки" і пояснити їй, що право публичности — значить, що сьвідоцтва, які видає ґімназія своїм ученикам, мають важність такcамо як і сьвідоцтва з державних ґімназій, а удержавлене — значить, що ґімназія переходить на державний кошт, стаєть ся державною і не потребує вже старати ся о право публичности, бо деж є на сьвітї така держава, аби мала свої ґімназії без права публичности.

АЛЕ ЗАТЕ ЗНАЄ ФОНЕТИКУ.

В 19. ч. „Свободи" ми закинули писареви епископа о. Стецюкови, що він не знає ані своєї рідної мови ані етимольоґічної правописи, хоч є редактором урядової часописи гр.-кат. епархії п. з. „Епархіяльный Вѣстникъ". На се відповів о. Стецюк в ґазеті „Америці", що він вправдї не знає етимольоґічної правописи, але зате знає фонетичну.

У відповідь на ту заяву скажемо о. Стецюкови, що знанєм правописи нема що хвалити ся. Кождий ученик з І. кляси народної школи знає правопись, особливо українську фонетичну, дуже легку. Отже о. Стецюк, як ще бігав з хвостиком по Гнилицках (в збараськім повіті), повинен був знати правопись української мови, а не аж тепер, як бігає хвостиком за епископом. Коли сьвященик і редактор **не знає** того, що ученик з першої кляси народної школи, то се ганьба і сором; але, коли **знає** те, що ученик з І. кляси народної школи, то нема чим хвалити ся. Є тут „маленька" ріжниця...

НАШІ ЕМІҐРАНТИ НА ОСТРОВІ ЕЛІС АЙЛЕНД.

Є се дуже прикра річ, коли прийдеть ся поодиноким особам вертати назад до краю, не діставши від властий іміґраційних призволу висїсти в Злучених Державах. О скілько страшнійшою є судьба еміґрантів, коли завертають цілу родину! Треба уявити собі, які приготовленя вони поробили, все попродали, скілько набідували ся, щоби лише опустити рідне село, скілько натерпіли ся, щоби остаточно дістати ся на береги нового краю, в якім сподївали ся найти щастє — а тут рішенє іміґраційних інспекторів і лїкарів нівечать усї їх надії. Такі випадки лучають ся досить часто. Подібний случай зайшов і в послїднім тижни:

Михайло Бік, з Петрушої Волі, літ 45, прибув до Америки з жінкою і 2-ма дочками (6 і 8 літ). Бік був уже в Злучених Державах перед двома роками через 3 роки без родини. Бік виглядає на досить слабого чоловіка, але його жінка і діти є здорові і добре розвинені. Головна причина, задля котрої ціла родина має бути завернена, є та, що лїкарі сконстатували у него параліж, а його жінка має стати небавом матерію третої дитини. До сего прилучила ся також і ся обставина, що його кревні, які по них зголосили ся, зробили на комісію прикре вражінє задля убожества, через що власти іміґраційні прийшли до переконаня, що скорше чи пізнійше ціла родина може стати публичним тягарем. Товариство внесло апеляцію, але ледви чи принесе вона бажаний успіх.

Дмитро Познанський, з пов. Скалат, 17 літ, прибув на кораблї „Бремен", їдучи до своїх родичів в Вунсокет, Р. Ай. Дмитро є з природи калїкою і хоч його батько зголосив ся по него, зістав виключений. Калїцтво є досить поважне і тому дуже слаба надія на користь з апеляції.

Мелянія Вінай, з Угорщини, літ 14, прибула на кораблї „Лйконія". Вона була тут вже давнійше кілька місяців зі своєю матерію. Мелянія є умово слабо розвинена і тому її мати постановила вислати її до монастира Сестер Василіянок в Філядельфії. Коли вона тепер прибула і власти іміґраційні її задержали, зголосили ся Сестри, але їх протекція на нїщо не здала ся і її виключено. Колиж дївчина заявила, що, має тут також жонатого брата, який жиє в Акрон, О. Товариство повідомило його і є надія, що дївчину пустять. Причина, задля котрої власти не хотїли видати дитини Сестрам, є та, що право іміґраційне позволяє відбирати дїтя у віці нижше 16 літ лише найблизшій родині, коли родичі остали ся в краю.

Анна Вой, з пов. Перемишляни, літ 16, прибула на кораблї „Колюмбія". Чекає на відповідь свого батька, який жиє в Лейк Д[illegible], Алберта, Канада. Анна не мала досить гроша, щоби заїхати на місце.

Розалія Личко, з пов. Старий Самбір, літ 30, прибула на корабли „Америка", ідучи до свого сусіда Івана Цала, який жиє в Ню Йорку. Вона покинула в старім краю свого чоловіка і тому власти іміграційні постановили засягнути близших інформацій, а іменно серед яких відносин жиє згаданий сусід, а головно, чи він жиє зі своєю жінкою чи ні.

Поклик

до всіх українських товариств і братств в в Бруклині і околици.

Сто літ минуло 9. марта с. р. від часу уродженя нашого віщого Кобзаря Тараса Шевченка. Що року обходимо Його память уладжуванем концертів, вечерниць і т. п.

Инші народи поминають своїх борців за волю величавими манїфестаціями і устроюванем походів. Тож і ми Русини-кУраїнці, замешкалі на вільній земли, повинні обходити сю річницю еще величавійше, щоб показати чужинцям і нашим „сердечним приятелям", що і ми є народом культурним і що потрафимо оцінити і пошанувати нашого Генія за народну волю, за красшу долю, за права народні.

Тож комітет злучених товариств і братств, порозумівшись на засіданю 3. мая 1914, ухвалив, щоб сей пропамятний ювилей столітних роковин уродженя Тараса Шевченка відсьвяткувати дня 4. липня 1914. через устроєне величавого походу з музикою і праворами головними улицями міста Брукліна, в опісля буде даний концерт з відчитом.

До сего часу зголосилось до співучасти кільканайцять товариств і братств з Брукліна і околиці.

Кличемо отже всі товариства і братства, котрі доси не заплатили, щоб на місячнім мітінгу або спеціяльно в тій цїли скликанім мітінгу, вибрали по двох відпоручників і прислали до нас на спільну нараду до гали при церкві Соществія сьв. Духа в Брукліні, Норт 5-та улиця. Збори комітету відбувають ся кождої неділі точно о годині 2-ій пополудни в повисше згаданій гали.

Маємо надію, що нїодно товариство ані братство не відкаже своєї співучасти в тім народнім сьвяті.

Програма що до походу і концерту буде оголошена пізнїйше.

КОМІТЕТ:

Михаїл Заверуха, предсідатель; Володимир Ясьневич, секретар. 36 Гренд стр., Бруклин, Н. Й.; Теодор Джаґан, касієр.

Редакція „Свободи" одержала слідуюче письмо: „Сьвітла Редакціє! Звертаюсь до Вас з глибокою просьбою і маю повну надію, що приймете мою просьбу до відома.

Я блукаю семий місяць по Америці без роботи, помимо того, що укінчив 2 курси господарсько-кооперативні, курс ветеринарійний і курс бухгальтерійний у Львові. На се маю сьвідоцтва. Але нужда елементарна вигнала мене за море. Що мав працювати для свого народа на полі економічнім і політичнім, прийдеть ся згинути з голоду. Прошу помістити в „Свободі", може хто найдеть ся, що виратує мене з голодової пропасти. В роботі не вибираю, буду робити в фабриці, на фармі, на треці і т. д. — Остаю з глибоким поважанєм — В. Т.".

Хто би з Пов. Читачів-бізнесменів або фармерів міг дати якесь занятє для сего Родимця, зволить ласкаво звернутись на адресу: В. Т. c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ! СЬВЯТКУЙТЕ 100-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН Т. ШЕВЧЕНКА! З НАГОДИ 20-ЛІТНОГО ЮВИЛЕЮ Р. Н. СОЮЗА ПРИЄДНУЙТЕ ДЛЯ СЕЇ НАРОДНОЇ ІНСТИТУЦІЇ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ! НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗЛОЖИТИ СВОЮ ЖЕРТВУ НА ПОТРЕБИ „РІДНОЇ ШКОЛИ" В ГАЛИЧИНІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ АМЕРИКАНСЬКОЇ „ПРОСЬВІТИ"!

Головний Уряд „Р. Н. Союза".

Предсідатель:
Дмитро Капітула,
Box 565, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Білик,
1710 W. 44th St., Chicago, Ill.

Місто-предсідатель:
Василь Суван,
Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
Михайло Угорчан,
Box 76 Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin Sts., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
о. В. Балог,
550 John St., Whiting, Ind.
Стефан Милянович,
193 Grand St., Jersey City, N. J.
Йосиф Ялечко,
Box 156, Ramey, Pa.

Радні:
Іван Глова,
521 N. Shamokin St., Shamokin, Pa.
Николай Ваверчак,
720 Charles St., Perth Amboy, N. J.
Володимир Каськів,
56 Sussex Str., Jersey City, N. J.
Петро Мотало,
1436 W. Erie St., Chicago, Ill.
о. Мирон Данилович,
11 Chmelnicky St., Ansonia, Conn.
Андрій Гальчак,
257 Churchil St., McKees Rocks, Pa.

Редактор „Свободи":
Осип Стетневич,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Завідатель „Свободи":
Андрій Савка,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Головна Канцелярія „Р. Н. Союза" находить ся під числом 83 Grand St., (у власнім домі) Jersey City, N. J.

Просьвітна Комісія.

Др. В. Сіменович, предсідатель,
4105 N. Avers Ave. Chicago, Ill.
А. Горбаль, касієр,
135 Main St., Derby, Conn.
Е. Струтинська, секр.,
714 Bickerdike St., Chicago, Ill.
о. В. Балог,
550 John St., Whiting, Ind.
Д. Андрейко,
147 Broad St., New Britain, Conn.
Др. І. Копистянський,
W. Pine St., Shamokin, Pa.
Ю. Павчак,
68 N. 8 St., Brooklyn, N. Y.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Запор. Січ", від. 117, подає своїм членам до відомости, що похід відбудеть ся в суботу дня 30-го мая о год. 4.30 попол. Товариші мають зійти ся в льокали „Українського Клюбу" під ч. 217 Е. 6-та ул. в Ню Йорку. Товариш, котрий не явить ся на похід, підлягає карі 2 долярів. Слідуючий мітінґ Тов. припадає 13-го червня (юнія) т. є. в суботу. — За комітет: К. Камінський, предс.; Н. Угорчак, секр. рек.

СЕНЕКА ФОЛС, Н. Й. Бр. сьв. Володимира, від. 31, повідомляє всіх своїх членів, що 14-го червня відбудеть ся о год. 3-ій попол. піврічний мітінґ, на котрім всі члени мають явити ся. Тих, що не є членами Братства, просить ся прибути на мітінґ і скористати з нагоди. На тім мітінґу будеть ся приймати нових членів без вступного до Братства, до Р. Н. Союза після статута. Мітінґ відбудеть ся в домі п. Ю. Я. під ч. 34 Чеснут стр. — Ю. Якаба, предс.; Т. Романяк, кас.; З. Безкоровайний, секр.

ВУДҐЕЙВЕН, Л. Ай., Н. Й. Бр. сьв. Йосифа, від. 200, подає до відома всім своїм членам, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 14 червня с. р. Кождий член має явити ся на сей мітінґ. Неявивший ся член заплатить кару після ухвали. Довгуючі члени мають сповнити всі свої залеглости в сім місяця, в противнім разі наразять ся на суспендоване. — І. Чорний, предс.; В. Ворґуль, секр.; І. Ґеба, кас.

БЕНТЛЕЙВІЛ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 109, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 21-го червня о год. 1-ій попол. відбуде ся піврічний мітінґ, на котрий кождий член має явити ся. Член, котрий не явить ся, підлягає карі 50 ц., урядник $1.00. На тім мітінґу будуть до полагодженя дуже важні справи. Контрольори мають здати рахунок з маєтку нашого Братства. Кождий член має заплатити свої залеглі довгі, бо в противнім разі буде суспендований в Братстві і в Р. Н. Союзі. Рівнож повідомляє ся тих земляків, котрі ще не належать до жадної орґанізації, щоби користали з нагоди: на мітінґу будеть ся приймати нових членів за половину вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. — І. Фариняк предс.; Т. Шевчик, секр.; Т. Копильчак, кас.

ЛАКАВАНА, Н. Й. Бр. Пр. Богородиці, від. 149, подає до відомости своїм членам як з Лакавана так і з околиці, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 14-го червня с. р. о год. 2.30 попол. у гали п. Івана Цвайкуса, під ч. 616 Інґгам Стр. На мітінґу мають явити ся всі члени, бо є важні справи до полагодженя, іменно здасть ся ся касове справоздане а відтак переведеть ся вибір кількох нових урядників. Кождий член має явити ся, бо в противнім разі заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. Кождий довгуючий член має вирівнати свій залеглий довг, бо в противнім случаю буде вичеркнений з Братства і з Р. Н. Союза. — І. Канцар, предс.; О. Стецьків, секр.; І. Цвайкус, кас.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 308, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбув ся дня 17-го мая і на нім вибрано нового касієра Семка Коробія. Подасть ся до відома тим членам, котрі не були на мітінґу, що на послїднім піврічнім мітінґу запала ухвала, щоби члени, які не приходять на мітінґ, платили 25 ц. кари, а то з тої причини, бо на піврічний мітінґ не прийшла навіть половина членів. Котрий член не виповнить обовязку після статута Р. Н. Союза, зістає суспендований в Братстві і в Р. Н. Союзі. — В. Шалапій, предс.; О. Петришин, секр.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 140, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що дня 21-го червня с. р. відбудеть ся піврічний мітінґ, на котрім будуть дуже важні справи до полагодженя. Тому кождий член має явити ся на сей мітінґ. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої довги, бо в противнім разі будуть вичеркнені з Братства і з Р. Н. Союза. Нових членів будеть ся приймати до Братства за пів вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Неявивший ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — В. Скиба, предс.; І. Рудик, кас., Ю. Литвин, секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. сьв. Михаїла, від. 357, повідомляє всіх своїх членів, що дня 21. червня відбудеть ся піврічний мітінґ о год. 1.30 попол. Просить ся всіх членів, аби явили ся на означений час і вирівнали свої залеглости, бо котрий з членів не заплатить свого довгу, буде суспендований так в братстві як і в Р. Н. Союзі. Нових членів будеть ся приймати після статута. На мітінґу здасть ся касове справоздане. Крім сего переведеть ся вибір нового предсідателя з причини, що теперішний предсідатель зрезиґнував зі свого уряду. — Уряд Братства.

ДУКЕЙН, ПА. Уряд Братства сьв. Стефана, від. 268, взиває свого члена Івана Гавая, щоб до 14 днів явив ся особисто у підписаного, бо инакше зістане виключений з Братства і з Р. Н. Союза. — John Evan, 630 Arch St., S. Duquesne, Pa.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Просьвіта", від. 204, повідомляє всіх своїх членів і членицї, щоби всі явили ся в суботу, дня 30-го мая с. р., під ч. 12 Е. 8-ма улиця в Ню Йорку точно о год. 4-ій попол., звідки удадуть ся на похід з нагоди ювилейного сьвята Т. Шевченка. Кождий член або члениця на случай неприсутности о год. 4-ій в висше означенім місци, або на случай спізненя, будуть карані після ухвали на послїдних зборах грошевою карою в квоті $1.00. — За уряд Тов. „Просьвіта": І. Жовнір, предс.; М. Гупаловський, секр. рек.; Н. Люлик, кас.

ДІКСОНВІЛ, ПА. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. 182, повідомляє всіх членів свого відділу, що дня 14-го червня с. р. відбудеть ся піврічний мітінґ, на котрім кождий член має явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Кождий член має вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде суспендований в Братстві і Р. Н. Союзі. Неявивший ся член заплатить кару після ухвали Братства. На мітінґу будеть ся приймати нових членів без вступного до Братства. Користайте з нагоди! — О. Дашинич, предс.; Т. Артимович, кас.; В. Кульчицький, секр.

СУПІРІОР, ВІС. Бр. сьв. О. Николая, від. 103, повідомляє всіх своїх членів, що дня 21-го червня відбуде ся піврічний мітінґ. Кождий член має явити ся точно о год. 2-ій попол. на мітінґу, бо є дуже важні справи до полагодженя. Рівнож буде приймати ся на мітінґу нових членів за половину вступного до Братства а до Р. Н. Союза після статута. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть вичеркнені з братства і з Р. Н. Союза. Неявивший ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — В. Адамів, секр.

БРАВНСВІЛ, ПА. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла, від. 6, повідомляє всіх своїх членів, що дня 30 мая с. р. мають взяти участь на посьвяченю угорської церкви. Всі члени мають явити ся з відзнаками і шапками на тім торжестві. Неявивший ся член заплатить кару після постанов Братства. — І. Маркуш, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. сьв. Кирила і Методія, від. 260, повідомляє всіх своїх членів, що дня 21 червня с. р. відбудеть ся у дотеперішнім місци піврічний мітінґ, на котрім кождий член має бути присутний, бо є до полагодженя дуже важні справи. Хто на сей мітінґ не прийде, заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — М. Клос, предс.; М. Лївак, секр.

ПІТСБУРСЬКА РУСЬ
сьвяткувати ме
ПАМЯТЬ СТОЛЇТНИХ РОКОВИН НАРОДЖЕНЯ
Народного Кобзаря

Тараса Шевченка
КОНЦЕРТОМ

по слідуючій програмі:

1. Вступне слово: о. Вол. Довгович.
2. Шевченко-Лисенко: Радуй ся ниво неполитая .... мішаний хор
3. Лепкий: Привітний стих, декламація .. .. п. Лука Вантух.
4. Шевченко-Лисенко: Зацвила в долинї, дует п. Мих. Марущак і п-а Марія Ґарайда
5. Шевченко-Воробкевич: Ой чого ти почорнїло .... мішаний хор
6. Шевченко: Наймичка, декламація .... п-ї Марія Урбан
7. Шевченко-Лисенко: Садок вишневий, сольо .... п-на Марія Ґарайда
8. Шевченко: Гамалїя, декламація .... п-а Олена Ровська
9. Шевченко-Лисенко: І широкую долину, дует .... п. Петро Ячник .... і п-а Теодозія Костишак
10. Відчит: Значінє Тараса Шевченка для руського народа .... п. Гнат Кисїль
11. Шевченко-Кишакевич: Катерина, ... мішаний хор і соля
12. Шевченко-Нїжанковський: Люблю дивитись, дует .. пп. Й. Заяць і Мих. Марущак
13. Шевченко-Лисенко: І спочинуть невольничі утомлені руки, жіночий хор і сольо .... п-на Параскевія Ґабор
14. Шевченко: Калина, декламація .... п-а Анна Блажовська
15. Шевченко-Вербицький: Завіщанє, октет, сольо .... п. Н. Стрільбицький
16. Закінченє.

Концерт відбуде ся в церковній гали, Карсон і 7-ма улиця, Савт Сайд, Пітсбурґ, Па.

В НЕДІЛЮ, 7. ЧЕРВНЯ 1914 (на Зелені Сьвята).

Початок о годині 8. вечер.

Хор „Пітсбурського Бояна". Діриґент: п. Андрій Стисловський.

Орхестра п. Станислава Новіцького.

ЦІНИ МІСЦЬ: І-рядні $1.50, ІІ-рядні $1.00, ІІІ-рядні 75 ц., партерові 50 ц., стоячі 25 ц.

Весь дохід на „Рідну Школу в старім краю.

Сини і Доньки великого Руського Народа! прибувайте громадно всі, з Пітсбурґа і околиці, на отсе народне торжество, аби по приміру наших братів в старім краю гідно вшанувати память Того, що житє своє поклав за волю і долю свого народа.

КОМІТЕТ „РІДНОЇ ШКОЛИ" В ПІТСБУРҐУ.

ПОЗІР! АЛДЕН СТЕЙШЕН, ПА. ПОЗІР!

Заходом Аматорського Тов. в Алден Стейшен, Па.
відограє ся
В СУБОТУ, ДНЯ 6-го ЧЕРВНЯ 1914 р.
в „Тавн Гол", два великі представленя.

I.

„СЕМЕ НЕ КРАДИ"
комедія в 1. акті.

ОСОБИ:

Мошко Паренблїт — п. Стефан Макара.
Сура, його жінка — п-ні Анна Гавриляк.
Лейбусь, мале жиденя — п. Іван Гавриляк.
Війт, — п. Ю. Березинський.
Семен, селянин — п. Йосафат Судик.
Тарас, селянин — п. Михаїл Михалик.
Іван, господар з сусїдного села — п. Іван Рішко.
Танас, жидівський грубоЇал — п. Стеф. Масляк.
Циган — п. Теодор Макара.

II.

„ВИВОРОЖИЛА"

ОСОБИ:

Терешко — п. Юрій Березинський.
Фимка, його жінка — п. Параскевія Васенда.
Семан, сусїд — п. Теодор Макара.
Циган — п. Михаїл Михалик.
Циганка — п-ні Марія Макара.
1. циганятко — Іван Гавриляк.
2. циганятко — Парася Нетенько.

Режісер дякоучитель **п. Юрій Березинський.**

Характеризатор **п. Михаїл Кашуба.**

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ.
ПЕРВОРЯДНА МУЗИКА.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 7. ВЕЧЕР.

ЦІНИ МІСЦЬ: І-рядні 35 цнт.; ІІ-рядні 25 цнт.; для дїтий 10 цнт.

Чистий дохід призначений на дохід гр.-кат. церков сьв. Володимира в Алден Стейшен, Па.

На се наше представленє запрашаємо сердечно всіх Впов. Русинів і Русинки з Алден Стейшен, Па. і з других сусїдних місцевостий. Хто прийде на се представленє, той не пожалує!

КОМІТЕТ.

ПОЗІР! МОНЕССЕН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ДНЯ 31-го МАЯ 1914 Р.
відбуде ся

КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ 100-ЛЇТНИХ РОКОВИН УРОДИН

Тараса Шевченка

в „Стар Тіейтер", при 6-ій ул. в Монессен, Па.

Початок о годині 7.30 вечер.

ПРОГРАМА:

1. Боже великий .... хор мішаний
2. Вступне слово .... о. Мих. Олексів
3. „Думи мої" .... хор мужеський
4. „Розрита могила", декл. п. Олена Ядчишин
5. „Заповіт" .... хор мужеський
6. Житє і діяльність Т. Шевченка, відчит .... п. Ю. Цеплий
7. а) „Тарасови не треба по менї", віддеклямує .... п-а Анна Мирґа
б) „Тарасова могила", віддеклямує .. .. п. Мих. Лабойко
8. „Зазвенїмо" .... хор мішаний
9. „Тополя", віддеклямує .... д-ка Н. Н.
10. „Чом так скрито" .... хор мужеський
11. „Лїчу в неволї днї і ночи" .. п. Григ. Охота
12. а) „Не згасайте ясні зорі" .... хор
б) „Віють вітри", ... п. Ст. Лабойко і п-а Марія Кунька

ЖИВИЙ ОБРАЗ.
ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА.

Дохід на „Рідну Школу".

ЦІНИ МІСЦЬ: 50 і 35 центів.

Тікети треба куповати завчасу в руськім шторі під ч. 301 Скун Аве., бо в неділю продавати не будемо.

Запрашає ся всіх Русинів з Монессен і околиці.

КОМІТЕТ.

В ПЯТНИЦЮ ДНЯ 29-го МАЯ 1914 р.
(вечер перед „Декорейшен Дей")
Вісім українських Товариств і Братств уряджують
В "Metropolitan Hall",
717 Fairmount Ave, Philadelphia, Pa.,
на дохід
„Русько-Укр. Народного дому в Філядельфії, Па.
ПРЕДСТАВЛЕНЄ

„МУЖИКИ АРИСТОКРАТИ"

Нар. образ в 2-ох актах.

По представленю спільна забава.

ПОЧАТОК О ГОДИНЇ 8-ІЙ ВЕЧЕР.

Програма:

1) Декл. „Катерина", Т. Шевченка, вик. п-ні Рибак
2) „Мужики Аристократи".

ОСОБИ:

Панько Когут, селянин ...... п. Т. Зубрицький
Катерина, його жена .... п-на Т. Тимків
Стефанко, капраль .... п. М. Рибак
Мартин, парубок .... п. С. Поперечний
Маруся, їх вихов. ... п-ні К. Шманда (Муманська)
Андріїха, комірниця .... п-на К. Тимочко
Осип, халупник .... п. Й. Лївач
Тимотей, фельдфебель .... п. К. Боровський
Мошко, арендар .... п. С. Демків
Шмуль, жидок .... п. П. Лисак

3) Між першим а другим актом декламація „Для свого краю", вик. школярка п-на А. Демнів...
4) По II. акті декл. „Утоплена" вик. п-на Т. Тимків.

Підчас представленя і балю буде приґравати орхестра „Тов. Р. А. Горожан".

Родимці!

Сьвятим обовязком кождого Русина-Українця і кождої Русинки-Українки є поперти так важне діло, як будову Русько-Укр. Народного Дому в Філядельфії, Па. Тож сподїємо ся, що на представленє в **пятницю 29-го мая 1914 р.** являть ся численно Філядельфійцї і дооколичні Українцї, тим більше, що другого дня припадає американське сьвято, фабрики не роблять, тож буде доволї часу забавити ся і відпочати.

З поважанєм

Комітет:

Тов. „Р. А. Горожан", Тов. „Любов", Тов. „Надія", Тов. „Мир", Бр. сьв. Володимира, Бр. сьв. Георгія, Бр. сьв. Василія Вел., Бр. сьв. Михаїла.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Русини-Українцї з Оборн, Н. Й. і околиці!
Заходом злучених Братств і Товариств в Оборн
відсьвяткуєть ся
В СУБОТУ, ДНЯ 30-го МАЯ 1914 р.
ТОРЖЕСТВЕННИЙ ОБХІД
в память 100-лїтних роковин уродин Т. Шевченка
в ГАЛИ С. КАЩАКА
на розї Вашінґтон і Паррін ул. в Оборн. Н. Й.
Початок о годині 8.30 вечер.
ВСТУП 25 ц. ВІД ОСОБИ.

За ювилейний Комітет:
М. Полянський, П. Шевчик, З. Курочка.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ГРАЮТЬ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША РУСЬКА КОСТІЮМЕРІЯ В АМЕРИЦІ.

Посідає великий склад першорядних народних русько-українських і иншого рода добірних костюмів як також потрібні прибори до характеризованя осіб, як: перуки, волося, бороди, вуси, шмінки і т. п. Річи ті випозичаємо по дуже низьких цінах. В нюйорських околицях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до роль граючих на сцені. — Добірні костюми і відповідна характеризация надають особлившу красу кождій штуці на аматорській сцені. — При замовленях треба присилати спис осіб і потрібних річий. Замовленя просить ся присилати що найменше 8 днів перед представленєм на адресу:

Mrs. EMILIA UHORCHAK, 32—
66 SUSSEX ST., JERSEY CITY, N. J.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ПО АНҐЛІЙСЬКИ,

книжка обнимає 80 сторін великого формату, прикрашена картами Европи з Україною, українськими красвидами, фотоґрафіями українських типів, гетьманів, Шевченка і Франка. Містить в собі слідуючі розвідки: I. Яке місце занимають Українці між Славянами; II. Українська нация; III. Перегляд української історії; IV. Українська література; V. Австрійські Українці; VI. Уніятська і православна церква; VII. Російська пропаґанда в Галичині; VIII. конклюзія.

Книжка ся дуже потрібна для тих, що раді-б розказати Американцям про наш нарід, а не знаючи добре анґлійської мови; дуже пожиточна вона також для нашої молодіжи. Ціна $1.00.

Ruthenian Book Store,
701 W. Lackawanna Ave., SCRANTON, PA

ЖІНКИ І ДІВЧАТА! ЖІНКИ І ДІВЧАТА!

ШКОЛА ДАМСЬКОГО КРАВЕЦТВА.

УЧУ КРОЇТИ ФОРМИ, ДАЮ СПЕЦІЯЛЬНІ ЛЕКЦІЇ ШИТЯ, ТАКОЖ ПРИЙМАЮ ВСЯКУ РОБОТУ ВХОДЯЧУ В ОБСЯГ КРАВЕЦТВА. ЛЕКЦІЇ В ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ. — ЗА ВИУЧЕНЄ РУЧУ.

КЛЯВДІЯ ГАЄВІЧ 20—24
1646 W. Chicago Ave. (третий поверх) Chicago, Ill.

ФАРМИ!

Маю 1000 фарм до продажи під управу, на легкі сплати від 1 акра аж до 2000 акрів, з худобою і з збіжем в стейті Colorado, Wyoming Montana, Nebraska. Також гомстеди до продажи і за дармо. Пишіть 17-29 яку велику фарму хочете.

GEO. SENIUTOWICZ,
1521 Glenarm Place, Denver, Colo.

В друкарні „Свободи" можна набути дуже гарну штуку п. з.:

„СВЕКРУХА"

Ся штука надаєсь для аматорських вистав. Осіб виступає сім.

ЦІНА ЗА 7 ПРИМІРНИКІВ
враз з перссилкою $1.50. Поодиноко 25 цнт.
Замовляйте у:

„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

РУСЬКИЙ МУЗИКАНТ

достарчає музики на балї, весіля, концерти і т. п. 17-26

DMYTRO MELNYK,
338 E. 9th St., Room 14 New York, N. Y.

ЮЛІЯН ПАВЧАК

203 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

РУСЬКИЙ ХАРАКТЕРИЗАТОР, ВИПОЗИЧАЄ ВСЯКОГО РОДА УКРАЇНСЬКІ КОСТЮМИ І ХАРАКТЕРИЗУЄ ПО НИЗЬКИХ ЦІНАХ. ЗАМОВЛЕНЯ ПРИНИМАЄ НАЙМЕНШЕ 14 ДНІВ ПЕРЕД ПРЕДСТАВЛЕНЄМ.

WAR! ON HIGH PRICES! WAR!

$25.00 $15.00 $10.00 $7.00

Наша ціна є лиш $5.45

Се гарна годинка, дамська або мужеська, гарно ґравірована. Позолочувана чистим золотом; тревала, має камінї і знаменитий осередок.

Ґарантований на 20 літ. Висилаємо експресом на C. O. D. за $5.45 і кошта. Хто пришле гроші враз з замовленєм дістане даром шовковий і позолочуваний дармовис. Даємо одну годинку при замовленю 6 годинників. Адреса: 21—

CHICAGO WATCH CO.,
5V., SINGER BLDG., CHICAGO, ILL.

В „СВОБОДІ" МОЖНА ДІСТАТИ:

Збірник найкрасших пісень церковних	10
Дорога, малий	32
Горі імієм серце	34
Дорога, малий	1.00
Друг Душі	1.30
Горі імієм серце	1.10
Новий Завіт	2.00
Колядп	15
Поминник за померших	10
Псалтир	1.00
Метрики хрещеня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3
Книжка для опікунів хорих	1.00
Релігійні віруваня	20
За Сестрою, повість	35
Руський штукар, 212 гарних штук до забави	50
Русько-анґлійський тлумач	60
Страйк	20
Рицар і смерть	5

Пишіть на адресу:
SVOBODA
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ" можна дістати отсї книжки:

Ангельський хор, збірник народ.-церков. пісень під ноти ч. I.	25
Ангельський хор, часть II.	5
Америка	15
Бог Надежда Моя	1.00
Бог радость моя	$1.40
Хліб душі	60
Хліб Душі	1.80
Хліб Душі, латинськими буквами	2.00
Хліб душі, латинськими буквами	84
Молитвенник	1.80
Дорога	1.70

Русини Пітсбурга!

Чи Ви знаєте

що гроші, то сила?

Старайте ся пізнати та вічніть складати свої ощадности в стейтовім банку на розі вулиць

1— Carson і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших і найпевнійших банків, що вповні забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші церковні, братські, сирітські і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на біжучо звіт стейтових контрольорів.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найлїпші лінії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсі.

German Savings & Deposit Bank
cor. 14th & Carson Sts.,
South Side Pittsburgh, Pa.

И. Е. Рот, през., А. Н. Міллер, вис.
Ол. Бучак, уряд. банк.

IВАН НЕМЕТ

б. заступник ц. і к. конзуля.

457 Washington St., New York, N. Y.

ШУКАЮЧІ ПРАЦІ!
ДОБРЕ ПЛАТНОЇ!
СТАЛОЇ!
НЕЗАЛЕЖНОЇ ВІД НІКОГО!

Вплатіть 200 долярів а решту заплатите до пять літ!

10 АКРІВ ЗЕМЛІ ПРИНЕСЕ ВАМ ДВА РАЗИ БІЛЬШЕ ЗА 6 МІСЯЦІВ ПРАЦІ, ЯК ВИ ЗАРОБЛЯЄТЕ ТЕПЕР РІЧНО.

Не будьте упертими на вашу власну шкоду!

Уважайте! Всего 300 фарм на продаж, лежать при більшім місті, при добрих дорогах, зелїзницях, фабриках, до Філядельфії пів години їзди зелїзницею!

ПРИЙДІТЬ ОГЛЯНУТИ — ЩО ТЕПЕР ЗАПЛАТИТЕ ЗА АКЕР, МОЖЕТЕ ЗА РІК, ЗА ДВА ВІДОБРАТИ ЗА ЛОТ!

Батьки! коли у Вас більша фамілїя а робота непевна, непоплатна, послухайте мене — се як раз для Вас. Не страхайтесь, що у Вас нема грошей богато, порадьтесь мене а „якось воно буде".

КОЖДОЇ НЕДІЛЇ ВИЇЗДИМО НА ОГЛЯДИНИ.

Звертайтесь по інформації особисто під адресу:

JOHN NEMETH,
395 Broadway, New York, N. Y.

Вечером заходіть до:
СТЕФАНА КОСТІВА,
71 Sussex Street, Jersey City, N. J.

Пишіть на адресу:
JOHN NEMETH,
457 Washington St., New York. 19-22

В кождім випадку отримаєте докладні інформації.

$19.00 ДАРОМ!

Купуючи годинку впрост в фабриці, защадите найменше $19.00, а се тому, що в шторах Ви заплатите за таку годинку $25.00, підчас коли наша фабрична ціна за сю годинку виносить всего $6.00.

Єсли хочете купити таку 25-долярову годинку за $6.00, витніть сей образець і пришліть нам враз з Вашою докладною адресою, а ми вишлемо Вам сейчас годинку в гарній плюшовій касетці до вільного огляненя.

Запевняємо Вас, що кождий купуючий у нас годинку нічого не ризикує, бо має право оглянути годинку і пересьвідчитись, чи ся годинка є такою, як ми представляємо. Коли переконались, що ся годинка дійсно вартує $25.00 і що вона є 14 K. Gold Filled, ґарантована на 20 літ і має славний сьвітовий осередок, тоді заплатіть агентови $6.00 і кілька центів за пересилку. 22—23

Направляємо наші годинки даром через 20 літ, або вимінюємо на нові.

УВАГА: На жадане висилаємо великі ілюстровані катальоги.

NATIONAL COMMERCIAL CO.
505 E. 5th Street, Dept. 71. New York, N. Y.

ШИФКАРТИ!

ДЕШЕВИЙ ПЕРЕЇЗД ДО ЕВРОПИ НА ГАМБУРГ - БРЕМЕН - РОТЕРДАМ СЕГО ТИЖНЯ

Тикети зелїзничі зі всїх місць Злучених Держав 20—23

JACOBS AGENCY,
38 Canal St., New York, N. Y.

BANK OF EUROPE

ПЕРШИЙ, СЛАВЯНСЬКИЙ, СТЕЙТОВИЙ БАНК В АМЕРИЦІ
ПІД ДОГЛЯДОМ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСТИ.

FIRST AVE. Cor. 74 Str., NEW YORK, N. Y.

Капітал і надвижка $250.000.00. Щадничі вкладки $2,500.000.00.

ПРИНИМАЄ ЩАДНИЧІ ВКЛАДИ. ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ ПОЧТОЮ І ТЕЛЄҐРАФІЧНО.

По інформациї пишіть в рідній мові. 17—

Банк отворений щодня від 9—3, в суботу від 9—12. В понеділки і четверги від 7—9.

$15 ШИФКАРТИ ДО КРАЮ $15

НА КОРАБЛЇ, ЯКІ ВІДХОДЯТЬ 21. МАЯ і 4. ЧЕРВНЯ.

Заки купите шифкарту, напишіть до нас, а ми ручимо, що будете нам вдячні.

Ми замовили 300 найлїпших місць на наших поспішних кораблях і тому можемо продавати шифкарти на сї кораблї дешевше від других аґентів. Ручимо за вдоволенє. Їзда скора. Страву подає ся до стола. Чотирох пасажирів дістає осібну кімнату.

СТАРАЄМОСЬ О СВОБІДНИЙ ПЕРЕХІД ЧЕРЕЗ ГРАНИЦЮ. 19—22

Даємо нічліг, очікуємо на стациях і відводимо на корабель даром. Дістаємо сотки листів з подяками за чесну обслугу.

Всякі справи військові і нотаріяльні полагоджуємо скоро, дешево і безплатно.

M. REICH & CO., 2 Carlisle St., New York, N. Y.

НАСТАЛО ЛЇТО!

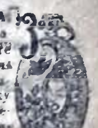
Тепер пора радуватись гарним лїтним часом. За $3.00 можете купити у нас 5 доляровий фотоґрафічний апарат, яким можете зробити гарні ФОТОҐРАФІЇ Вашої родини, приятелів і всякі види. Вправа не потрібна, легко навчитись. Хтонебудь може здіймати фотоґрафії сим апаратом.

Пришліть нам $1.00 а ми Вам пішлемо сей апарат з потрібними поясненями. Решту в сумі $2.00 заплатите при відборі апарату.

Не відкладайте, але замавляйте тепер. 20—

HOFMAN BROS,
77 SECOND AVE., Department 5 NEW YORK, N. Y.

21 РУБІНОВИХ КАМІНІВ $25 ЗОЛОТА ГОДИНКА

Годинку, яку все хотїлисьте мати, пішлемо Вам без віняних гроший, навіть без податку. Пишіть яку годинку хотїлибисьте мати: з замкненими чи з відкритими девертами і чи має вона бути мужеська чи дамська, а ми вишлемо Вам сю на 25 літ ґарантовану прегарно різблену годинку до огляненя. Наколи Вам подобаєсь і рівнаєсь 25-доляровій золотій годинці, заплатіть нам лише $3.95 а годинка Ваша. Пишіть днесь.

RANDOLPH WATCH CO., Dept 17.
20—22 CHICAGO, ILL.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ Р. Н. СОЮЗА.

НІКОМУ НЕ ДАЙТЕ СЯ ОБАЛАМУТИТИ!

ДОВГА ПРОБА НАШИХ ФОНОГРАФІВ ЦІЛКОМ ЗА ДАРМО!

40 русько-українських співанок даром і прекрасний альбум на рекорди і 12 фотоґрафій славних співаків сьвітових.

Поменшене виданє такогож катальоґу, посилаємо для кождого почтою цілком даром або даємо кождому, хто нас в нашім складі відвідає, котрий є отворений щоденно до 10-ої вечером, а також в неділї і сьвята.

ІВАН РУДЕНСЬКИЙ 19

INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.
196 E. HOUSTON STREET, D. 49 NEW YORK, N. Y.

$1.00 місячно!

Адвокат і нотар ЙОСИФ ГЕЛЛЄР

оборонця в справах карних і правний дорадник, переніс свою канцелярію адвокатську до камениці під ч. 329 Іст 10-та улиця.

ГОДИНИ УРЯДОВІ ВІД 8—8.

Для убогих порада правна даром між 6—8 вечером. 19-22

ЙОСИФ ГЕЛЛЄР, адвокат і нотар
329 E. 10th St., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 1973.

Читайте руські книжки і ґазети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила.

Dr. WARD

СПЕЦІЯЛІСТ МУЖЕСЬКИХ НЕДУГ

Моя кільканайцятьлітна практика є до Вашої розпорядимости. Лічу найновійшими методами всі секретні недуги, сифіліс, затроєнє крови, утрату животности, пропуклину, розширенє жил, висушенє, обезсиленє, ревматизм, гемороїди, як також недуги міхура і нирок. Ціни умірковані.

Єсли другі лікарі не помогли Вам, прийдіть до мене на пораду. Зволїканє є небезпечне. Пораду даю даром. Прийдіть відвідати мій анатомічний музей і побачити чоловіка здорового і в хоробі. Інтересне і поучаюче. Вступ вільний.

Dr. Ward
417 Sixt Ave., New York
Bet. 25th and 26th Sts.

Години: щоденно від 9 р. до 8 веч.; в неділі: від 10 рано до 2 поп.

КУПУЙТЕ ФАРМИ НА ПЕРШІЙ РУСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ!

Найлїпша нагода для тих наших Земляків, що задумують стати власними панами на своїм власнім господарстві. 300 руських родин закупило вже фарми на першій руській кольонії в Мілвіл.

Лучаєть ся добра нагода з незначним вкладом і капіталом доробити ся в короткім часї красного маєтку. Наші фарми положені недалеко великого міста Мілвіл, звісного з великого числа ріжнородних фабрик. А чейже кождий розумний чоловік се правдиво оцінить, що значить мати фарму й вести господарство недалеко великого міста і фабрик. Хосен з того є для фармера подвійний. **Перше:** легкий і добрий збут ріжних продуктів, які приносить фарма; **друге:** маючи вільний час при господарстві легко найти добрий заробок у фабриках.

ЦІНА ФАРМИ НЕЗВИЧАЙНО НИЗЬКА! СПЛАТИ ДУЖЕ ДОГІДНІ!

Пять-акрова фарма коштує всего $400.00. Щоби дати нагоду нашим Землякам легко набути фарму на власність, продаємо їх на найдогіднїйші сплати: **Задаток в готівці всего $200.00, а решту розкладаємо на місячні рати по $1.00 від одного акра.** Хто хоче то може купити фарми, які числять більше ніж 5 акрів. **Для людий, що мають більшу готівку, маємо на продаж богато фарм вже готових враз з будинками, господарськими знарядами і інвентарем — в ріжних цінах і в ріжних розмірах.**

Хто скорше поспішить ся з купном землї, сей дістане землю в лїпшім положеню і близше міста. **Хто має намір купити фарму з доброю землею і в догідній околиці, нехай не тратить богато часу на писанє листів, але нехай віджалує кілька долярів на дорогу і на місци огляне землю і фарми.** Не жалуйте часу і труду! Ми є певні, що оглянувши власними очима, не відійдете не закупивши фарми. Найдогіднїйші дні в тижни є субота, неділя і понеділок. Перед приїздом напишіть на адресу **п. Василя Матолича, менаджера** кольонізацийної компанії, **236 W. Main St., Millville, N. J.** лист з повідомленєм про день приїзду. На стациї буде Вас очікувати наш заступник, який подасть Вам всі потрібні інформації. Уважайте при тім добре, щоби не попасти в руки ріжних несовісних аґентів, яких чимало крутить ся в тій місцевости, шукаючи за наживою для себе. — Для вигоди наших Земляків урядила компанія офіси в Філядельфії і в Мілвіл:

Адреса офісу в Філядельфії:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
DREXEL BUILDING, 5th and Chestnut Sts., PHILADELPHIA, PA.

Адреса офісу в Мілвіл:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
MILLVILLE TRUST BUILDING, 19-20 High Street, Millville, N. J.

B113

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛИЧИНІ!